

KUPOLI

Sinä olet levittänyt taivaan kuin telttakankaan ja tehnyt salisi ylisten vetten keskelle.
Sinä otat pilvet vaunuiksesi ja kuljet tuulten siivillä.
Sinä teet tuulista sanasi viejät ja panet liekit palvelijoiksesi.

(Ps. 104: 2-4)

Luomakunta ylistää Jumalan kauneutta

Kävelen Nauvon saaren maisemissa ja ihailen Jumalan luoman luonnon kauneutta. On ihmeellistä, miten kaikki voi olla luonnossa niin järjestyksessä ja symmetristä. Siellä, missä ei kuulu ylimääräistä melua, voi todella huomata kasvien värien syvyyden, linnun äänten kirjon ja tuulen hiljaisen kulkemisen puiden lomassa.

Palaan kaupunkiin. Äänet muuttuvat raskaiksi. Kautti puut ja istutetut kukkapenkit menettävät välillä hohtonsa, kun autojen melu ja ihmisten kiire muuttavat maiseman harmaaksi ja mustavalkoiseksi.

Näiden kahden hyvin erilaisen kokemuksen keskellä mietin: Suomessa meillä on mahdollisuus ihmetellä Jumalan luomaa maailmaa. Meillä on etuoikeus juoda puhdasta ja raikasta vettä, ja tilaisuus kulkea hyvin hoidetuilla metsäpoluilla.

Tätä mahdollisuutta ei ole kaikkialla maailmassa. Monin paikoin metsäpalot tuhoavat metsää, tulvat vahingoittavat viljelysmaita ja tehtaiden sekä kaupunkien jätevedet saastuttavat joet, meret ja pohjavedet. Maapallon lämpötilan nousu ja sen tuhoiset vaikutukset elämään maan päällä ovat muuttuneet rutiiniuutisiksi lehtien palstoilla ja televisiouutisissa.

Mitä ihminen oikeastaan tekee maan päällä? Luomakunnan kauneuden ylläpitäjästä on tullut vieraslaji, joka näyttää olevan luomakuntaa vastaan – kuin sen tehtävänä olisi tuhota Jumalan luoma maailma.

Raamatun ensimmäisessä kirjassa sanotaan: ”*Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä, ja kaikki oli hyvää.*” (1. Moos. 1:31) Sana ”hyvä” ei tässä tarkoita vain tavallista suomalaista ”ihan hyvää” – se tarkoittaa ylistystä, Jumalan iloitsemista luomansa kauneuden äärellä.

Seurakunnan tämänvuotinen lastenleiri pidettiin Nauvossa Majatalo Martassa 2.-5.6.2025. Leirille osallistui 24 lasta, nuoria ohjaajia sekä pappi ja kanttori. Seurakunta järjestää leiritoimintaa yhteisöllisyyden tukemiseksi ja lasten ja nuorten ortodoksisen identiteetin vahvistamiseksi. Kesän leirit ovat hyvin suosittuja ja niille ilmoittaudutaan jo talvella. Kuva: Camelia Hrescanu.

Jumalan kauneus siirtyi luomakunnalle, jota ihailemalla tunnistamme Jumalan hyvyyttä.

Ihminen, jonka tehtävänä oli toimia luomakunnan kuninkaana, sen huolenpitäjänä – mitä hän tekee? Hän käyttää luonnonvarat loppuun, saastuttaa vedet, aivan kuin vesi ei olisi elämän tärkein perusta. Kun ihminen ei kunnioita ympäristöä, jossa elää, hän ei samalla kunnioita itseään eikä omaa elämäänsä. Hän ei ymmärrä, että kaikki mitä aiheutamme luonnolle, kääntyy lopulta meitä itseämme vastaan. Miksi tätä ei ymmärretä?

Perimmäinen syy on usein taloudellinen voitto – ajatus: ”Minulla on nyt hyvä olla, mitä huomiseksi ja toisille tapahtuu, ei kiinnosta.”

Miksi kirjoitan teille tänään?

Me asumme Suomessa, maassa, jossa vielä huolehdimme ympäristöstä. Olemme vastuullisia ihmisiä. Emme ehkä voi yksin muuttaa maailman vääryyksiä, mutta se ei tarkoita, että pienillä teoillamme ei olisi merkitystä. Jokainen pienikin teko on arvokas. Kun opetamme lapsiamme ja toisiamme huolehtimaan luomakunnasta, huolehdimme samalla myös toisistamme.

Luomakunnan hoitaminen on eräänlaista rukousta ja ylistystä Jumalalle – Hänelle, joka on luonut kaiken kauniiksi.

Ioannis Lampropoulos

SISÄLLYSLUETTELO

Pääkirjoitus	2
Arvon mekin ansaitsemme	4
Kolumni: Luonnon kauneus on yhteinen lahja	6
Kolumni: Kristitylle on itsestään selvää, että maata viljellään ja varjellaan ilman eri kehotusta!	7
Nuorten katekumeenikurssi	8
Hengellisiä ajatuksia eri kielillä	9
Trädgårdsmästare	9
A Vision of Our World: Orthodoxy, Nature, and the Environment	10
Dumnezeu, natura, omul	11
Людина як первосвященник творіння: православне осмислення екології	12
Человек как первосвященник творения: православное размышление об экологии	13
Kirkon orgaaninen perinne	14
Ortodoksinen uskonnonopetus koulussa	15
Jumalanpalvelukset	16
Perheutiset	19
Toimintaa	20
Kokemuksia kriparilta	30
Yhteystiedot	31

KUPOLI 2/2025

ISSN: 2489-3528
Julkaisija: Turun ortodoksinen seurakunta
Päätoimittaja: Kirkkoherra Ioannis Lampropoulos.
Toimituskunnan jäsenet: Leena Haapala-Lindholm, Maria Hokkinen, Ari Koponen.
Toimituksen sähköposti: turku@ort.fi
Taitto: Anni Repo
Paino: Newprint Oy

Kansikuva: Riikka Patrikainen, *Kristinoppileirin päätösliturgia Turussa 15.6.2025.*
Takakansi: Vera Nazimova, *Raumalla vietettiin sunnuntaina 20.7. pyhän profeetta Elian sekä pyhittäjämarttyyri Maria Pariisilaisen juhlaa. Helteinen kesäsää helli kirkkokahvittelijoita.*

Lehti ilmestyy kolme kertaa vuodessa. Seuraava lehti ilmestyy 4.12.2025. Lehteen tulevat ilmoitukset on toimitettava 13.10.2025 mennessä.

Lehti on seurakunnan jäsenille ilmainen.

Arvon mekin ansaitsemme

(Ilmasto)kriisin teologiaa

Ilmastonmuutoksesta on tullut uutisvirran arkipäivää. Turtumus huonoihin ja synkkiin ennustuksiin on tutkimusten mukaan vähentänyt ihmisten halua klikata negatiivisia uutisia lämpörajojen rikkoutumisista tai lajikadon karmeista mittasuhteista. Tottumus katastrofiin ajaa myös puolustamaan vallitsevia oloja haavoittuneen eläimen vimmallalla. Ilmastonmuutosta vähätellään, jopa kielletään, ja siinä nähdään poliittisia agendoja, alarmismia, kansankiihotusta ja paljon kaikenlaista, jonka ”järkevästi” todellisuuteen suhtautuva ihminen ohittaa tuhahtaen.

Vaikka tosiasiallisesti edelliset mielipiteet ovat todistetusti ja todennettavasti vääriä, voi niiden psykologiaa kuitenkin ymmärtää. Ihminen on filosofina nokkelimmillaan silloin, kun hän yrittää puolustaa status quo-taan, omia vallitsevia olosuhteitaan.

Inhimillisyyden kriisi

Patriarkkamme Bartolomeos on todennut useampaan otteeseen, että ilmastokriisi on ennen muuta inhimillisyyden, inhimillisen järjen ja sielun kriisi. Miksi näin? Ensinnäkin, koko luonnon hiljalleen tapahtuva muutos on ilmiönä niin valtava ja monisyinen, että se asettaa itse järkevyytemme kriisiin. Nykyinen elämänmuotomme on syntynyt nimenomaan tietyn historiallisen ajan järkevyydestä: fossiilisten polttoainesten, loputtoman kasvun ja teknologisen elämänmuodon ajatukset ovat syntyneet paitsi oman aikansa parhaan tieteellisen tiedon valossa, niin ne ovat myös muokanneet arvojamme ja sitä mitä pidämme ylipäättään ”luonnollisena”.

Tämä nykyisen järjen kritiikki ei tarkoita tiedevastaisuutta, vaan yksinkertaisesti sitä, että emme ole tulleet tarpeeksi. Kriisin synnyttäneen kulttuurin järkevyyksi ei siis riitä sen ratkaisuun, ainoastaan ongelman lievittämiseen tai sen hienosäätöön. Patriarkkamme näky inhimillisyyden kriisistä palauttaa siis meidät sie-

lullisesti kristittyjen normaaliin alkuasentoon: ajat ovat lopussa, on kiire, tilanne on akuutti ja meitä kutsutaan mielenmuutokseen niin ihmisinä kuin yhteiskuntainakin. Sielullinen kriisi on aina myös ajan ”hengen kriisi”, vaikka vaatimus muutokseen saakin ajassa erilaisia muotoja. Varhaiskristittyjen tai keskiajan kilvoittelijat tarttuivat samaan kilvoitukseen eri lähtökohdista ja päällisin puolin erilaisten ongelmien kautta.

Toiseksi inhimillisen kriisistä tekee se, että uhka koskee muita lajeja, mutta myös omaamme. Jos edeltävä sukupolvemme oli ensimmäinen, joka kehitti itselleen kyvykkyyden tuhota itsensä, olemme muutaman sukupolven aikana kyennyt kehittämään järjestelmän, joka kykenee tuhoamaan omat elinehtonsa.

Yksittäisen yleisyys ja toivo

Ortodoksiseen ihmis- ja jumalkäsitykseen sisältyy kosminen eli kaikkeutta koskeva ulottuvuus. Tämä voi vaikuttaa kaukaiselta ajatukselta: mitä yksilö, tai edes kansa, voisi tehdä suurempien voimien edessä tai vaikkapa kehittyvien maiden kasvavien ilmastopäästöjen edessä? Kysymys on tavallaan ikivanha: miksi kilvoitella, kun maailmassa on paljon pahuutta ja viattomien kärsimystä?

Vastauksena edelliseen voimattomuuden tunteen herättämään kysymykseen voi myös tarjota myönteistä näkökulmaa kristilliseltä pohjalta. Adam ja Eeva kykenivät yhtenä pariskuntana tuomaan lankeemuksen osaksi värittämään koko todellisuutta ja tuomaan sen jokaista ihmistä koskevaksi. Ja kääntäen Kristus kykeni pelastamaan koko ihmisluonnon. Kristittyinä meillä on nykynuorison kielellä huikea tarina käsissämme ja sydämissämme: yksittäiset teot, jopa mielensisäiset, ovat kosmisia ja sillä, mitä teemme, on vaikutusta koko kosmokseen yhteydessä Jumalaan. Usein lainatun Serafim Sarovilaisen opetuksen ”valaistu, niin tuhannet ympärilläsi pelastuvat” antama toivo on mitä parhainta lääkettä epätoivoon.

Vaan mitä tämä tarkoittaa käytännön tasolla? Ei varsinaisesti mitään ”normaalista” kilvoittelusta poikkeavaa. Teologisesti painopistettä voidaan siirtää hyvin siten, että ajattelempa pelastuksemme olevan toisten pelastusta, ei ensisijaisesti minun. Mitään kristillisestä teologiasta tai totuudesta ei häviä tässä painopisteen siirrosta, mutta se avaa maailman ongelmat meille nykyisinä ja kouriintuntuvina. Hädänalaisten auttaminen, luonnon varjelu tai kaikkinaiset hyvät teot eivät enää ole vain hyvää ja oivallista harrastelua, vaan liittyvät kristinuskon keskeiseen kysymykseen: miten pelastua? Kristinuskon pelastuskysymys ei ole: ”miten minä voisin pelastua”, vaan ”miten pelastua”, siis ”miten se olisi muille mahdollinen”. Pelastus kosmisena asiana on myös jotain, mikä liittyy tuonpuoleisen tämänpuoleiseen: kosmisena kristinuskoko ei ole vain haudantakaisten elämän lupausta, vaan uutta elämää Kristuksessa tässä ja nyt.

Epätoivoa torjumalla kohti hyvää

Epätoivo on askeettisessa kirjallisuudessa synneistä mitä hankalin. Psykologisestikin asia on ymmärrettävissä: epätoivo johtaa tyhjään olemiseen, mielen tylsyyteen ja välinpitämättömyyteen. Kirjallisuudessa on puhuttu akediasta, ns. keskipäivän demonista, joka turruttaa ihmisen laskettelemaan elämäänsä eteenpäin sen sijaan, että hän näkisi siinä konkreettista, hyvän Jumalan jatkuvien ilmestysten ja toivon sarjaa. Nykykielellä kai puhuttaisiin, että tylsistymisen ja apaattisuuden henki olisi syrjäytymistä – syrjäytymistä elämän todellisuudesta ja mysteeristä. Epätoivon demoni puhuukin mielellään mittasuhteista ja saa ihmisen askaroimaan mieluusti vain oman mielensä kanssa. Demonin saadessa tahtonsa läpi muusta todellisuudesta tulee vain näyttämöä, johon voi suhtautua lavasteina tai käytettävänä resursseina. Enkä puhu nyt masennuksesta tai muusta vaivasta, vaan siitä osittain tiedostamattakin valitusta asenteesta, jossa alamme luulotella maailman olevan juuri tällaisena ”luonnollisimmillaan”, ei perusteiltaan muutettavissa ja erityisesti sellainen, jossa minä en yksilönä voi vaikuttaa mihinkään.

Tässä meillä on konkreettinen vastuukysymys: jos emme voi aineellisesti tehdä paljoa, voimme ainakin luoda toivoa ja hyvää vähintään itsessämme. Luonnollisimmillaan toivo syntyy yhteydestä, joka voi tarkoittaa ruohikon tai ystävyiden istuttamista arjen hetkissä. Se voi olla salaista rukousta tai kannustava sana bussipysäkillä. Ehkä kaavana erityisesti nykyihmiselle

epätoivon vastustamisessa voisi olla kysymys: miten voisi tänään valita hyvän ja toisten kanssa jaettavan sen sijaan että keskittyisin itseeni?

Arvokkuuden jäljillä

Jos meillä on siis lupa iloita ja toivoa tässäkin maailmassa, niin tällöin kilvoittelusta tulee jotain muuta kuin vain kieltävää tai negatiivista. Patriarkkamme on tähdentänyt, että asketismi tähtää nimenomaan ihmisen oman arvokkuuden pelastamiseen maapallolla. Askeettisuus pyrkii kääntämään sitä aliluonnollista tilaa, johon ihmisen toiminta on maailman saattanut, takaisin oikeille raiteilleen. Ajatus on sikäli merkittävä, että monet ekoajattelun suuntaukset keskittyvät ihmisen toiminnan yksipuoliseen kritisointiin. Ihmisen arvokkuus on siis sekin kosmista laatua, vastuuta kaikesta siitä mikä elää yhteydessä häneen ja Jumalaan. Jos siis haluamme puhua yhä edelleen ortodoksisesta ihmiskuvasta valoisana, on synnistä ja vastuusta puhuttava nimenomaan ihmisen luovuttamattoman arvon näkökulmasta. Arvon mekin siis ansaitsemme, mutta olemme sen itseltämme riistäneet (eikä itseemme kohdistuva riisto eroa siten juurikaan luonnon riistosta).

Arvokkuudesta käsin on myös helpompi nähdä se, miten kristillinen kilvoittelu liittyy yhteiskunnallisen toimintaan ja kritiikkiin. On älyllisesti epärehellistä väittää yksioikoisesti, että kristinuskoko ei ota kantaa politiikkaan. Ehkei hetkelliseen puoluepolitiikkaan, mutta jos osa kristityn vastuusta muodostuu ajan ja maailman hengen vastustamisesta, on mahdotonta eristää kirkkoa tai kristittyjä muusta inhimillisen kulttuurin toiminnasta. Tällöin loisimme vain hengellisen vastineen tiettyjen miljardöörien toiminnalle, jotka ovat rakentaneet itselleen suojabunkkereita ilmastomuutoksen karuimpien skenaarioiden varalle.

Ihmisarvokkuuden uudelleen löytäminen kilvoittelun avulla ohjaa meitä astumaan uudestaan maapallon asukkaiksi, muiden luotujen tovereiksi. Yhteyden löytäminen itse olemassaolosta muiden kanssa avaa elämän, joka pohjautuu kiitollisuudelle – siis on sakramentaalista. Vain kiitollinen ihminen voi katua, ja vain katuva ihminen voi löytää kiitollisuuden uudelleen. Näissä piilee ihmisen todellinen arvokkuus ja viime kädessä myös toivo.

Ari Koponen, TT

Luonnon kauneus on yhteinen lahja

Karoliina Maria Schauman · TM

Kesäiset maisemat sykehdyttävät kuseimpien sydäntä. Mielikuvissa yhdistyvät niin kauneus kuin vapauskin. Kesämaisemissa kuuluu luonnon ihmeellinen voima aina uuteen elämään: uuteen kukintoon ja uuteen satoon.

Joillekin ovat rakkaita keveissä aalloissa keinuvat lumpeet järvellä ja valkeiden pilvien heijastukset veden tummalla pinnalla. Toisia elähdyttää aaltojen tasaisesti sykkivä rytmi meren rannalla – ääni rauhoittaa kuin sydämenlyönnit. Ulappa johdattaa vapauteen, maailmojen ääriin ja valtamerien aavoihin.

Metsäpuro solisee sammalien syvien vihersävyjen ja kivien kaarien kätköissä. Kesän lämpö kerätään sienikoreihin. Omenien painosta roikkuvat oksat kertovat syksyn jo lähestyvän. Lämpimissä pimenevissä illoissa rätisee nuotio, ja heh-

kuvan hiilloksen äärelle mahtuvat unelmatkin.

Luonnon syleilyssä on helppo uskoa Luojan hyvyyteen. Jumala ”*uudistaa maan kasvoit*” (Ps. 103/104:30). Kelottunutkin maa voi kantaa hedelmää – jostain syvältä mullasta nousevat uudet versot. On yhtäkkiä tilaa sille, joka ei aiemmin löytänyt reittiään kohti taivaan lakea.

Kun ensimmäisten syysiltojen tähdet tuikkivat kaukana avaruuksissa, loiste tuntuu taas kirkkaammalta kuin aikoihin, maailma suuremmalta. Luomakunnan kauneus sekä ilahduttaa että mykistää; luonnon ihmeet tuovat häivähdyksiä Luojan suuruudesta.

Ajan kierron myötä tulee aina uusia alkuja ja loppuja meillekin: on uusi aamu, uusi syys. Maahan kätkeyt kukkasipulit ovat lupaus uudesta

keväästä. Kompostissa muokkautuu multaa. Jostain hiipii lumenkin kaipuu, talvella iholle laskeutuvat lumihuutalet. Tilhi napsii jäätyneitä pihlajanmarjoja.

Elämää ylläpitää hienosyinen yhteys ekologisessa kokonaisuudessa. Suuret valtameret ja rantavesi, jossa heilutamme varpaitamme, ovat samaa vettä, joka tiivistyneenä leijailee ihollemme. Ihminenkin ei ole irrallinen. Luonnon lahjat ovat yhteisiä ja tuovat myös vastuun: se, miten elämme ja miten käytämme, vaikuttaa suoraan kokonaisuuteen.

Pienilläkin ekoteoilla voimme olla Jumalan työtovereita. Kohtuudella ja kiittäen voimme nauttia luonnon lahjoista, metsämarjojen tuoksusta ja loimulohen mausta, tuoda kiitoksemme kaiken Luojaalle.

Henkilökuva: Noora Tumpula.

Turun pyhän Aleksandran kirkossa toimitettiin 15.6. seurakunnan kristinoppi-leirin päätösliturgia. Viikon mittainen leiri pidettiin Meriristin leirikeskuksessa Raumalla ja sille osallistui 18 leiriläistä sekä leirin henkilökunta. ”Ole rohkeasti ortodoksi!”, toivotettiin kriparin käyneille nuorille, mutta samoin voisimme toivottaa kaikille muillekin ortodokseille. Ainakin tätä joukkoa seurattaessa ilo kuulumisesta samaan yhteisöön ja samaan kirkkoon oli käsin kosketeltavaa. Kuva: Riikka Patrikainen.

Kristitylle on itsestään selvää, että maata viljellään ja varjellaan ilman eri kehotusta!

nunna Nektaria · Lintulan luostari

Pyhä Basileios Suuri on 300-luvulla laatinut luostarisäännön, johon useimpien nykypäivänkin luostarien luostarisäännöt pohjaavat. Siinä sanotaan, että luostarien pitää kasvattaa itse omaan käyttöönsä tarvitsemansa kasvit. Ohje koskee niin ruokaan kuin lääkitykseenkin käytettäviä kasveja ja yrttejä. Sääntö opastaa myös kohtuuteen kaikessa sekä viljelyn ja varjelun periaatteen. Ihmisten vastaanottaessa luonnon antimia – kukkia, lehtiä, hedelmiä tai metalleja ja mineraaleja – on kaikkiiin suhtauduttava samalla kunnioituksella Luojan lahjoina meille. Näin opastavat myös ensimmäisen Mooseksen kirjan sanat luomiskertomuksessa. Herra Jumala asetti ihmisen Eedenin puutarhaan viljelemään ja varjelemaan sitä.

Sen enempää asiaa pohtimatta, luostareissa on aina toimittu annettujen ohjeiden ja sääntöjen mukaan. Perimätieto kertoo, että Lintulan aikaisemmat nunnasukupolvet ovat olleet erityisen tarkkoja ja huolellisia kaikissa maankäyttöön liittyvissä asioissa.

Nykyisinkin luostarin keittiö toimii esimerkillisesti. Kaikki ruuantähteet kompostoidaan omissa kompostoreissa ja näin saatu multa käytetään omien kasvimaiden parannukseksi.

Samoin kasvimaiden rikkaruohot kompostoidaan syksyn lehtien

kanssa ja aikanaan niistä tulee hyvää kompostimultaa maan parannukseen. Entä ruohonleikkuujäte: käytämme sen kasvi- ja yrttimaille katteena, estämään rikkakasvien kasvua. Samalla kate estää myös kosteuden haihtumisen.

Lähes kaikki kierrätetään tuohuksen pätkestä alkaen. Pätkät sulatetaan ja sydänlankojen pätkät siivilöidään pois. Näin saatu sula vahva yhdistetään uuden kanssa ja valetaan uusiksi kynttilöiksi. Tässä prosessissa myös rukoukset jatkuvat. Jokaisessa sulatetussa tuohuksenpätkässä on mukana myös aikanaan kirkossa siihen liitetty rukous.

Nyt kun olemme Lintulassa siirtyneet maalämpöön ja lisäksi saamme kesän huippukulutusajana energiaa aurinkopaneeleilla, ajattelemme olevamme ekologisista ja omalta osaltamme mahdollisimman vähän maapalloa kuormittavia.

”Herra Jumala asetti ihmisen Eedenin puutarhaan viljelemään ja varjelemaan sitä” (Moos 2:15). Jokainen voimme tavallamme ja parhaamme yrittäen, Jumalan avulla, omassa elämässämme pyrkiä säilyttämään luomakunnan tasapainon ja kauneuden. Tässä meitä auttaa Jumalan Sana, Jeesus Kristus, joka tuli meidän keskellemme. ”*Kaikki syntyi Sanan voimalla*” (Joh.1:3). Sana

oli, on ja tulee aina olemaan meidän voimamme: yhteisessä tai yksityisessä, päivittäisessä rukouksessamme, Sana on meidän kanssamme ja ohjaa meitä kohti Jumalaa ja hänen paratiisiaan.

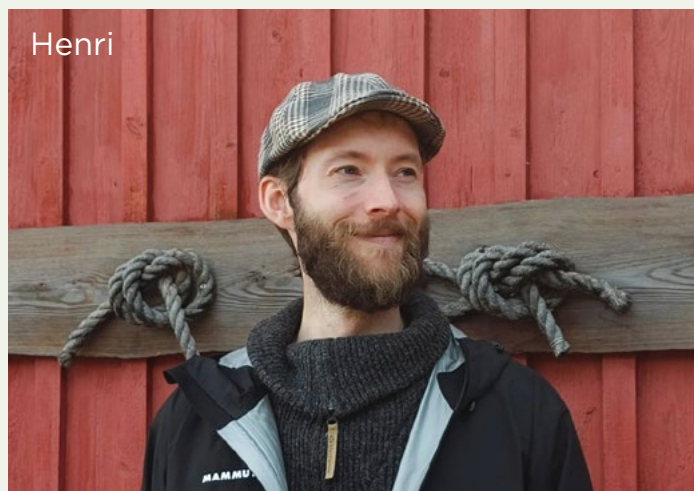

Salon Pyhän Ristin tsasounalla järjestettiin avoimet ovet lauantaina 5.7. Tsasounassa kävi päivän aikana yli 150 vierailijaa. Illan ehtoopalvelukseenkin riitti yli 50 osallistujaa. Kiitos Salon vapaaehtoisille päivän järjestelyistä! Kuvassa avoimien ovien päivän tekijätiimi: Pia Friberg, Raija Kivimäki ja Leena Uutela. Kuva: Riikka Patrikainen.

Nuorten katekumeenikurssi

Olen Jyri ja olen toiminut aiemmin ortodoksisen uskonnon opettajana ja erilaisissa kirkon tehtävissä, muun muassa kirkko-oppaana, ortodoksia-piirin opettajana ja keikkakanttorina. Useana vuonna olen työskennellyt kripareilla teologina ja kanttorina, kerran kokkinakin. Kirkon aarrearkku ei tunnu koskaan tyhjenevän. On myös innostavaa olla joka aamu aloittelija! Kuva: Juha Kemppainen / YLE Vaasa.

Tervehdys! Olen Henri, ortodoksisen uskonnon ja biologian opettaja. Olen toiminut kripalla teologina ja seurakunnassa ohjeistanut ponomareja. Lempiasioitani ortodoksisessa Kirkossa on, ettei kaikkea tarvitse keksiä itse uusiksi, ja toisaalta, ettei mihinkään ole valmiita vastauksia. Kuva: Veera Hane.

Ortodoksinen kirkko kiinnostaa nuoria nykyään. Kirkkovahti Turussakin saa vastaanottaa päivittäin nuoria ihmisiä, jotka ovat varmasti pääosin oppineet ortodoksisuudesta netin ja somen kautta. Samoin pappien sähköposteihin tulee kyselyjä kirkon jäsenyydestä. Turun seurakunta haluaa vastata kutsuun järjestämällä oman katekumeenikurssin 14–19-vuotiaille nuorille.

Kurssin tavoitteena on, että ortodoksiseen uskoon ja perinteeseen tutustutaan yhdessä nuorten lähtökohdista. Opetusta räätälöidään esiin nousseiden teemojen mukaan yhdessä keskustellen.

”Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa” (Joh. 3:16). Ortodoksi ei vihaa maailmaa. Kristityn tehtävä on kasvaa rakkaudessa kohti Jumalan kaltaisuutta. Jumala on Rakkaus. Kurssin opettajien tavoitteena on näyttää välähdyksiä ortodoksisuuden ilosta ja valoisuudesta. Kaikki kysymykset ovat sallittuja. Mihinkään ei ole pakkoa. Kurssin voi hyvin käydä läpi liittymättä ortodoksisen kirkon jäseneksi.

Kokoontumisissa noudatamme ONL:n turvallisemman tilan periaatteita. Jokainen tulee kurssille omana itsenään. Jokainen meistä on Jumalan kuva, ikoni. Kurssille on suunnitteilla myös yhdessäoloa seurakunnalla päiväleirimuodossa, jotta hyvää juttua ei tarvitse jättää kesken. Tutustumme käytännössä myös jumalanpalveluselämään, tapoihin ja pyhän Aleksandran kirkkoon. Kurssin lopulle on suunnitteilla myös arvovaltainen hengellinen vieras.

Kurssi toteutetaan syksyn 2025 aikana. Ensimmäinen kokoontumiskerta tiedotetaan ilmoittautuneille. Kirjoita ilmoittautumismakkeeseen itsellesi sopiva ajankohta, vaikka viikonpäivä.

Tule rohkeasti kurssille mukaan! Opettajina toimivat TM Henri Hane ja FM Jyri Luonila. Me molemmat olemme varsin lupsakan mukavia (entisiä) nuoria!

HENGELLISIÄ AJATUKSIA ERI KIELILLÄ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿

Trädgårdsmästare

Mikael Sundkvist · prost

I begynnelsen var en trädgård, inhägnad och avsedd för människan. Den var en plats fylld av ljuslighet. Den grekiska översättningen från 200-talet f.Kr. kallar den paradeison, ’paradis’.

Skapelseberättelsen i Första Mosebok 1–2 ger oss en teologiskt genomtänkt syn på människan och hennes plats i världen. När den beskriver hur Gud skapar himmel och jord, växter, djur och slutligen människan, upprepas orden att Gud såg att det var gott, ja, mycket gott. Dessa ord är en nyckel till hur vi bör se på *”himlen och jorden och allt vad där finns”* (1 Mos 2:1). Den materiella verkligheten är inte ond, inte en följd av någon sorts syndafall, såsom man tänker i vissa religiösa traditioner.

Skapelseberättelsen visar också att människan utgör en höjdpunkt i skapelseverket. Hon skapas till att vara Guds avbild, honom lik. Hon får till uppgift att härska över det skapade, ett förtroendeuppdrag. Den nyss skapade människan ges endast örter och frukt att äta. I ljuslighetens pa-

radis utförs härskaruppdraget av en vegansk trädgårdsmästare!

Mitt i trädgården stod ”livets träd”, och av det liksom av andra träd fick människan äta. Med ett undantag: ”trädet som ger kunskap om gott och ont” förbjöds hon att äta av. Med uppgiften att härska över allt skapat följde med andra ord en risk. Det förbjudna trädet gav vishet, och enligt djävulens, ormens, ord skulle människorna bli som gudar om de bara åt av det. Som känt valde de första människorna att äta. Följden blev förbannelse, tistel och törne, fördrivande från paradiset vars portar stängdes, död. Lite längre fram, efter syndafloeden, får människan budet att också äta kött.

Skapelseberättelsen liksom skildringen av syndafallet är skrivna i mytens form, men förmedlar ändå sanningen om vårt ursprung och vårt nuvarande tillstånd. Inte hela sanningen, förstås: Gud blev människa för att befria oss och den övriga skapelsen ur detta bedrövliga tillstånd. I Kristus upphävs förbannelsen, paradiset portar öppnas på nytt och människ-

an omskapas. I Bibelns sista bok, Uppenbarelseboken, har trädgården bytts ut mot en stad, det nya Jerusalem. Men mitt i staden möter vi igen livets träd, som ger frukt året runt och vars blad *”är läkemedel för folken”* (Upp 22:2). Människan kan nu utan fara äta av detta träd, eftersom hon har skapats på nytt i Kristus, den sanna, pålitliga trädgårdsmästaren.

Skapelseberättelsen och dess uppföljning i Uppenbarelseboken lär oss att betrakta oss själva och den övriga skapelsen på ett riktigt sätt. Nyskapelsen i Kristus, som redan inletts men som ska fullbordas efter den yttersta domen, tillåter inte att vi misshandlar den skapelse som Gud såg som något mycket gott. Uppdraget att härska över skapelsen bör innebära att bruka och vårda den (1 Mos 2:15). Ormens lömska ord om att i stället bli gudar utan Gud, utanför Kristus, ljuder fortfarande, också i vår tid. Som kristna har vi ett särskilt ansvar att urskilja och tillbakavisa denna lögn och att visa på alternativ förenliga med vår höga kallelse.

A Vision of Our World: Orthodoxy, Nature, and the Environment

Dr. Grant White · Senior Lecturer in Liturgical Studies, Sankt Ignatios College, Stockholm School of Theology

 I must admit that writing on this subject has turned out to be more difficult than I first imagined it would be. At first glance, Eastern Orthodox theology sets forth a clear vision of the created world in Christ. It's a beautiful understanding of the world in which all created things are bound together in Christ, the Word through whom all things were made, and through whom and in the Spirit, we, and all the created world, return to the Father. Its classical expression is in the thought of St. Maximos the Confessor. Just as the entire created universe, the cosmos, has its existence and center in Christ, so each one of us is a microcosm, a "mini-cosmos," whose center is the Word made flesh. As such, we both reflect and are connected intimately to the universe of which we are a part.

And now I'm going to say something cynical. As good as this vision of the universe sounds, what does it matter in the face of rising temperatures (highs of 46 degrees Celsius in Spain, I read in the news today), the climate change such temperatures are a symptom of, pollution, the continuing destruction of the created world in the name of grabbing more and more for ourselves?

You may have heard me say earlier in this space that we need to be asking ourselves: how does the world

around us look, what do we see, after we have celebrated the Liturgy together? We offer in thanksgiving the bread and wine of the Eucharist, signs of the entire Creation (grain, yeast, grapes), to be given back to us by God as the lifegiving Gifts of our Lord's body and blood.

How does our offering the world to God change how we see and act in that offered world? Does it make a difference that God gives the world back to us as a gift? Do we see the created world around us as a gift, and do we receive it as a gift?

I'm going to say something which might sound controversial, and it has to do with the free will we have been created with. There are some Christian theologies today which say that we ought to use up the earth and thereby hasten the return of Christ. This is not an Orthodox theology. A gift is something precious, something to be cherished, not something to abuse or degrade. Remember, the Gospel of John says that God so loved the world that God sent his Son (John 3:16). Further, we Orthodox believe that God is not to be forced, as if the destruction of the environment will automatically trigger the return of our Lord. We Orthodox believe that God respects the free will we have. Do we dare to act in such a way that assumes that God will step in and save us even if we were to destroy our planet?

What, then, should we do? How should we live? As a start, it seems to me that we could learn gratitude, thanksgiving, offering, and response as basic, everyday approaches to the world we encounter in our daily lives. Obviously, entire books could be, and have been, written on these actions. But just for now, let me suggest that each of these is a basic learned habit; the more we exercise them, the more we develop them. Further, I think that an Orthodox exercise of these practices absolutely must include response: action in the face of what we encounter in the world. We can and must be grateful for the created world and its beauty. But in order to avoid this gratitude becoming a kind of aesthetic appreciation alone, it seems to me that we must also acknowledge that mixed in with the beauty of the world are injustice, exploitation of the world, and harm to our fellow human beings and to the created world. Our vision of the created world in Christ must also include seeing, acknowledging, and responding to such things in Christ's name. I think of the parable of the Good Samaritan: we aren't to pass by the suffering and wounded we encounter, whether human or environmental. Let us be people who give ourselves to bind up those wounds and help heal them through what we do in this precious, gifted world.

Dumnezeu, natura, omul

Ion Durac · protopop

 În zilele noastre se vorbește foarte mult despre relația omului cu natura înconjurătoare. Chiar și întâiul ierarh al Bisericii Ortodoxe, Sanctitatea Sa Patriarhul Ecumenic Bartolomeus I, a scris mai multe cărți cu subiecte legate de protejarea mediului înconjurător.

Din prima Carte a Sfintei Scripturi, Geneza sau Facerea aflăm că, mai întâi Dumnezeu "a făcut cerul și pământul" (Facere 1, 1). După despărțirea apelor de uscat Dumnezeu a rânduit să fie verdeață pe pământ. Apoi pământul și apele au fost înzestrate cu animale. Deasupra tuturor Dumnezeu a așezat coroana creației Sale, Omul. Fiecare zi a Creației a încheiat-o Dumnezeu cu cuvintele: "Și a văzut că este bine". Totul a fost bine până la apariția primului păcat când armonia divină a fost stricată, iar omul, coroana Creației, a trebuit, singur, să poarte de grijă pentru toate pe care Dumnezeu însuși Le-a creat. Dumnezeu a rămas mereu sprijin pentru om, dar potrivit voinței libere, natura a rămas în grija dar și spre folosul omului.

Cu toate exagerările din zilele noastre nouă oamenilor, ca fii ai lui Dumnezeu, ne revine datoria dar și cinstea de a proteja natura și de a ne bucura de dărnicia lui Dumnezeu. Fără pământuri roditoare viața pe pământ ar deveni foarte grea, dacă nu chiar ar fi pusă în pericol.

Grija pentru natură este foarte ușor de îndeplinit, mai ales pentru omul zilelor noastre. Știm ce trebuie făcut, putem foarte simplu să respectăm anumite reguli care să protejeze natura și implicit omul în trecerea lui pe pământ. S-au creat tot felul de organizații care fac multă gălăgie și care s-au impregnat cu virusul politicii. Protejarea naturii și deci și a omului nu se face prin politică, ci prin educație.

Primilor oameni Dumnezeu le-a dat o binecuvântare care cuprinde în ea, pe scurt, chintesența vieții noastre pe pământ: "Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului, peste toate animalele, peste toate vietățile ce se mișcă pe pământ și peste tot pământul" (Facere 1, 28). Toate s-au în-

mulțit pe pământ atât în bine cât și în rău. Dumnezeu însă nu s-a atins de dreptul omului de a alege între acestea și până la sfârșitul veacurilor noi oamenii vom avea acest drept.

Dumnezeu ne-a dat suficientă minte pentru a putea deosebi, cu ușurință, binele de rău și de a acționa în consecință. Ne rămâne doar voința de a urma poruncile divine, spirituale și materiale "ca să ne fie nouă bine pe pământ". Chiar dacă ogorul, pământul, sufletului este nemărginit și îl putem cultiva cât de mult dorim, ogorul material, pământul din punct de vedere fizic este cel care ne dă "pâinea noastră cea de toate zilele". Așa cum împletim cele materiale cu cele spirituale putem să ducem o viață cât mai curată aici pe pământ bucurându-ne de roadele lui și de milostivirea divină.

Με αυτόν τον QR-κωδικό μπορείτε να διαβάσετε το ποιμαντικό κείμενο στα ελληνικά.

Людина як первосвященник творіння: православне осмислення екології

О. Владимир Русанен

«На початку Бог створив небо і землю...» (Буття 1:1). Від перших рядків Святого Письма ми входимо в таїнство творіння як у Божу справу, сповнену порядку, краси й божественної премудрості. Серед усього створеного людина має особливе покликання — бути первосвященником творіння: не просто користувачем світу, а його освятителем, тобто посередником у його освяченні.

Бог створив Адама «з праху земного» (Буття 2:7) і поселив його в раю, «щоб його обробляти й доглядати» (Буття 2:15). Це було не просто землеробське завдання, а літургійне служіння. Коли Адам давав імена тваринам, він робив це не довільно, а з духовним прозрінням: розпізнаючи й висловлюючи їхню сутність, він надавав творінню божественного сенсу. Світ мав стати храмом, а людина — його священнослужителем, який підносить видиме до невидимого.

Однак із гріхопадінням це священство було порушене. Людина замкнулася в собі, і гармонія між творінням та його хранителем зруйнувалася. Земля була проклята не через Божу злобу, а внаслідок відчуження людини від благодаті. Та у Христі — Другому Адамі — священство відновлене. Через Своє втілен-

ня Христос освячує творіння і через Хрест та Воскресіння відкриває шлях викуплення для всього створеного.

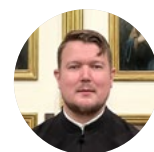
Це оновлене бачення глибоко відображене в житті святих. Подвижники, які жили в радикальному аскетизмі, відновлювали первісний зв'язок із природою та часто виявляли незвичайну гармонію навіть із тваринами — як, наприклад, преподобний Серафим Саровський із ведмедем або преподобний Герасим Йорданський із левом. Це не просто зворушливі легенди, а знаки відновлення духовного покликання людини як первосвященника природи.

Ми маємо пам'ятати, що творіння у своїй красі й порядку й досі свідчить про Бога: «Небеса розповідають про Божу славу, і про чин Його рук говорить небозвід» (Псалом 18:2). Сьогоднішнє екологічне спустошення — це не лише біологічна криза, а й духовна. Ми, як православні християни, покликані відновити своє служіння як хранителів і заступників за наш світ. Це не просто екологізм — це покаєння. Це — повернення до нашого істинного покликання як священників творіння, які приносять світ Богові в подяці та любові.

Це покликання має і практичне вираження. Ми можемо почати з простішого способу життя, скорочення відходів і протистояння культурі надмірного споживання. Можемо, за можливості, ходити пішки або їздити на велосипеді, підтримувати місцевих фермерів, зменшувати використання пластику й уникати зайвої шкоди для тварин і природного середовища. Парафії можуть садити дерева, доглядати сади або організовувати прибирання територій — так ми проявляємо спільну турботу про Божий світ. Ми можемо навчати дітей цінувати й шанувати природу як Божий дар.

Найперше ж — ми повинні молитися. Не лише за себе, а за все творіння. У наших богослужіннях ми вже молимося: «За добре розташування повітря, за рясність плодів земних і за мирні часи». Нехай ці молитви підкріплюються нашими справами, щоб — навіть у малому й смиренному — ми могли зцілювати стосунки між людиною і світом та знову приносити Творцеві красу створеного Ним світу.

Нехай буде прославлений Він завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків! Амінь.

Человек как первосвященник творения: православное размышление об экологии

О. Владимир Русанен

«В начале сотворил Бог небо и землю...» (Бытие 1:1). С первых строк Священного Писания мы входим в таинство творения как дело Божие, полное порядка, красоты и божественной премудрости. Среди всех созданий человек особо призван быть первосвященником творения — не просто пользователем мира, но его освятителем, то есть посредником его освящения.

Бог сотворил Адама «из праха земного» (Бытие 2:7) и поселил его в раю, «чтобы возделывать его и хранить» (Бытие 2:15). Это было не просто земледельческое дело, но служение литургическое. Когда Адам давал имена животным, он делал это не произвольно, а с духовным прозрением — различая и выражая их сущность, он передавал божественный смысл творению. Мир должен был стать храмом, а человек — его священнодействующим, возносящим видимое к невидимому.

Но с грехопадением это священство было нарушено. Человек замкнулся в себе, и гармония между творением и его хранителем была разрушена. Земля была проклята не по злобе Божией, но из-за отчуждения человека от благодати. Однако во Христе — Втором Адаме — священство

восстановлено. Через Своё воплощение Христос освящает творение, и через Крест и Воскресение открывает путь искупления для всего сущего.

Это обновлённое видение глубоко отражается в жизни святых. Подвижники, жившие в радикальном аскетизме, нашли ту первоначальную связь с природой и так часто проявляли необыкновенную гармонию даже с животными — преподобный Серафим Саровский с медведем, так же преподобный Герасим Иорданский со львом. Это не просто трогательные легенды, а знамения восстановления духовного призвания человека как первосвященника природы.

Тем не менее, мы должны помнить, что творение в своей красоте и порядке по-прежнему свидетельствует о Боге. «Небеса проповедуют славу Божию, и о делах рук Его вещает твердь» (Псалом 18:2). Но, Сегодня экологическое разрушение не только кризис на биологическом уровне, но и на духовном. Мы, как православные христиане, призваны восстановить своё служение как хранителей и хodataев за наш мир. Это не просто экологизм, а покаение. Это возвращение к нашему истинному призванию как священников творения, приносящих мир Богу

в благодарении и любви. Это призвание имеет и практическое выражение. Мы можем начать с более простой жизни, сокращения отходов и протистояния культуре чрезмерного потребления. Мы можем по возможности ходить пешком или ездить на велосипеде, поддерживать местных фермеров, уменьшать использование пластика и избегать ненужного вреда животным и природной среде. Приходы могут сажать деревья, ухаживать за садами или устраивать уборки территории, являя таким образом форму совместного попечения о Божьем мире. Мы можем учить детей ценить и уважать природу как дар Божий.

Превыше всего мы должны молиться — не только за себя, но и за всё творение. В наших богослужениях мы уже молимся: «О благорастворении воздушных, о изобилии плодов земных и временах мирных». Пусть эти молитвы будут подкреплены нашими делами, чтобы — пусть даже в малом и смиренном — мы могли исцелять отношения между человеком и миром и вновь принести Творцу красоту созданного ему мира.

Да будет прославлен Он всегда, ныне и присно и во веки веков! Аминь.

Kirkon orgaaninen perinne

Sain kesäkuussa Nauvossa tutustua alkukesän vehreässä luonnossa laiduntaviin lampaisiin. Koska oli työpäiväni, piti minun olla koko ajan tietoinen ajan kulumisesta. Lampailla taas ei ollut kiirettä mihinkään – ne keskittyivät märehkimiseen. Sain ottaa yhden syliinkin, sellaisen pienen mustan touhukkaan karitsan, joka päkätti puolet korkeammalla äänellä kuin ympärillä laiduntaneet vanhemmat lajitoverinsa. Se ei pyrkinyt pois sylistäni, vaan luotti täysin rapsuttajaansa ja olisi varmaan ottanut sylissäni päiväunetkin. Jalkaani vasten painautui myös pientä mustaa karitsaa kymmeniä kertoja painavampi vaalea uuhi, joka odotti h-hetkeään vapautuakseen vielä syntymättömien karitsojen painosta. Olin hämmentynyt saamastani luottamuksesta – minä, vieras ihminen lammasten laumalla. Kiireettömyys ja ajattomuuden tuntu tarttuivat minuun tässä hetken kestäneessä kohtaamisessa yhtä voimakkaasti kuin lampaiden tuoksu vaatteisiini.

Luulen, että se hyvä olo, mikä luonnossa liikkeessa ja luontokappaleiden kanssa touhuamisessa ihmiselle

välittyy, liittyy siihen, että emme voi muuttaa luonnon rytmiä, vaan meidän täytyy mukautua siihen. Ehkä yllättäen tämä sama kokemus liittyy myös ortodoksisen jumalanpalvelukseen: emme osallistu siitä taka-ajatuksenamme muuttaa se juuri itsellemme parhaiten sopivaksi, vaan annamme sen muuttaa itseämme.

Mitä enemmän ajattelen jumalanpalvelusperinnettämme – tapaa, millä jumalanpalveluksiin osallistumme, miten ne koemme – sitä enemmän kirkkomme perinne hahmottuu minulle virtana, johon jumalanpalvelukseen osallistuessamme astumme. Tämä virta ei tule meistä, mutta se on olemassa ihmisten siitä osallistumisen kautta. Sen sijaan, että yrittäisimme määrätä virran suuntaa, osallistumisemme tästä virrasta tarkoittaa nöyryä antautumista sille – muuten oma kokemuksemme siitä ei voi yhdistää meitä menneitten ja tulevien sukupolvien kanssa.

Perinteemme elää, koska se on ollut loputtomasti, katkeamattomasti elävä. Myös jokainen laji luonnossa on

Hautausmaan kappelilla toimitetaan vuosittain kesäaikaan muutamia liturgioita, tänä vuonna toisena helluntaipäivänä sekä heinäkuussa. Sään suosiessa liturgia toimitetaan ulkona, kuten 9.7. Kuva: Riikka Patrikainen.

olemassa osana jatkumoa, osana elävää ketjua – ei ole mahdollista olla sukunsa ensimmäinen. Se, että voin osallistua jumalanpalvelusperinteestämme on mahdollista siksi, että kirkon syntymästä tähän päivään asti on ollut olemassa ihmisiä, jotka ovat kantaneet perinnettä eteenpäin oman työnsä ja osallistumisensa kautta.

Perinteen jatkumisen kannalta keskeinen merkitys on tavalla, jolla siihen osallistumme: Jos tarttuisimme jumalanpalvelusperinteeseen vetämällä sen kohti itseämme maahan asti täysin kuvastamaan aikaa, jota elämme ja itseämme, estäisimme tulevia sukupolvia nousemasta sen kautta korkeuksiin. Toisaalta jos emme uskaltaisi olla luovia jumalanpalveluksen toimittamisessa, emmekä toisi sitä työmme kautta lähelle ihmistä ja hänen ymmärrystään, voisivat ihmiset vieraantua siitä, menettää otteensa, ja taas kerran estäisimme tulevia sukupolvia löytämästä kirkosta kotiaan. Ajatus tasapainon löytämisestä voi tuntua mahdottomalta, eikä se olekaan mahdollista ihmiselle yksin: tasapainoa ikuisuuden läsnäololle tässä ajassa etsii ihminen yhteistyössä Jumalan kanssa, Jumalaan rukouksissa turvaten.

Meidän pitäisi osallistua jumalanpalveluksesta samoin kuin luonnostakin – kunnioittaen sitä mitä löydämme ja jättäen sen tuleville sukupolville ehkä vielä kauniimpana kuin mitä sen löysimme. Tämä ei tee meistä passiivisia ohikulkijoita, joiden jalan alta ei saisi korsikaan taittua, vaan aktiivisia osallistujia Luojan huolenpidosta viljelemisen ja varjelemisen kautta.

Luojan huomaa antautuminen ja elämän kontrolloimisesta irti päästäminen vaatii valtavasti luottamusta, juuri sellaista mitä kohtaamani lampaat osoittivat minulle. Luottamuksen kuva painui minuun sylissäni olleen karitsan kautta vielä syvemmälle kuin ne kaikki muut kauniit asiat, joita tässä kohtaamisessa toisen Luojan luoman kanssa sain kokea – kuinka autuasta olisikaan kyetä luottamaan Luojaansa niin kuin lammak luottaa kaitsijaansa?

Riikka Patrikainen, kanttori

Ortodoksinen uskonnonopetus koulussa

Ortodoksisella oppilaalla on Suomessa oikeus oman uskonnon opetukseen perusopetuslain (13 §) mukaisesti.

Ortodoksisella tunnilla opetetaan mm. omasta uskosta, historiasta, pyhistä ihmisistä, jumalanpalveluksista ja suurista maailmanuskunnoista. Opetus ei ole kirkon järjestä-mää, eikä opettaja ole aina ortodoksi, mutta opetussisällöt perustuvat ortodoksisen uskon.

Ortodoksisen opetukseen voivat osallistua kaikki ortodoksit, kielestä, kulttuurista tai patriarkaatista riippumatta.

Koska ortodoksia oppilaita on vähän, opetusta järjestetään usein eri luokka-asteiden oppilaille yhdessä. Tarvittaessa oppilas voi siirtyä toiselle koululle tunnin ajaksi.

Kun lapsi aloittaa koulun, vanhemman tulee ilmoittaa:

Että oppilas on ortodoksi.
Että hän osallistuu ortodoksisen uskonnonopetukseen (UO).
Jos opetuksen järjestämisessä on ongelmia, ota yhteyttä koulun rehtoriin tai omaan seurakuntaan. Heiltä saa apua ja neuvoja.

Turun kirkko

P. Aleksandran kirkko, Yliopistonkatu 19

Säännölliset jumalanpalvelukset Turussa:		
Lauantaisin	klo 16.30	yleinen panihida
Lauantaisin	klo 17	vigilia
Sunnuntaisin	klo 10	liturgia
ELOKUU		
Ke 27.8.	klo 17	akatistos
Pe 29.8.	klo 10	liturgia, pyhän Johanneksen mestaus
SYYSKUU		
Ma 1.9.	klo 17	Akatistos luomakunnalle ja eläinten siunaus, kirkkovuoden alku
Ke 3.9.	klo 9	liturgia
Ke 3.9.	klo 17	iltarukoukset
La 6.9.	klo 10	liturgia, romaniaksi
Su 7.9.	klo 10	liturgia, slaaviksi
Ma 8.9.	klo 10	liturgia, Jumalansynnyttäjän syntymä
Ke 10.9.	klo 17	ehtoopalvelus
La 13.9.	klo 10	liturgia, englanniksi
La 13.9.	klo 17	vigilia
Su 14.9.	klo 10	liturgia, Ristin ylentäminen
Ke 17.9.	klo 7	liturgia
Ke 17.9.	klo 17	ehtoopalvelus
Su 21.9.	klo 10	liturgia, Turun päivä
Su 21.9.	klo 16	ehtoopalvelus, Turun päivä
Ke 24.9.	klo 17	akatistos
Su 28.9.	klo 10	liturgia, suomi-kreikka
LOKAKUU		
Ke 1.10.	klo 9	liturgia, Jumalanäidin suojelus
Ke 1.10.	klo 17	akatistos
Su 5.10.	klo 10	liturgia, slaaviksi
Ke 8.10.	klo 17	ehtoopalvelus
Su 12.10.	klo 10	liturgia, suomi-romania (KP Arkkipiispa Elia toimittaa)
Ke 15.10.	klo 17	ehtoopalvelus
Su 19.10.	klo 10	Jaakobin liturgia
Ti 21.10.	klo 17	ehtoopalvelus (ekumeeninen tilaisuus)
La 25.10.	klo 17	ehtoopalvelus ja konsertti
Su 26.10.	klo 10	liturgia (Turun ja Tampereen kirkkokuorot laulavat)

HUOM! Turun seurakunnan jumalanpalvelus- ja tapahtumailmoitukset ja mahdolliset muutokset niihin ilmoitetaan seurakunnan internetsivuilla ja Facebookissa.

Ke 29.10.	klo 7	liturgia
Ke 29.10.	klo 17	akatistos
Pe 31.10.	klo 17	vigilia (Karjalan valistajien juhla)
MARRASKUU		
La 1.11.	klo 10	liturgia (Karjalan valistajien juhla)
La 1.11.	klo 12.30	litania (Turun hautausmaa, Karjalan jääneiden muistomerkillä)
Su 2.11.	klo 10	liturgia, slaaviksi
Ke 5.11.	klo 17	ehtoopalvelus
Ke 12.11.	klo 9	liturgia (arkkienkelien juhla)
Ke 12.11.	klo 17	akatistos
La 15.11.	klo 10	liturgia, romaniaksi
Ke 19.11.	klo 17	iltarukoukset
To 20.11.	klo 17	vigilia (Jumalansynnyttäjän temppeliintuominen juhla)
Pe 21.11.	klo 10	(Jumalansynnyttäjän temppeliintuominen juhla)
Ke 26.11.	klo 7	liturgia
Ke 26.11.	klo 17	ehtoopalvelus
La 29.11.	klo 10	liturgia, kreikaksi
JOULUKUU		
Ke 3.12.	klo 17	ehtoopalvelus
Pe 5.12.	klo 17	vigilia (Pyhä Nikolaos, itsenäisyysjuhla)
La 6.12.	klo 10	liturgia (Pyhä Nikolaos, itsenäisyysjuhla)
Su 7.12.	klo 10	liturgia, slaaviksi
Ke 10.12.	klo 7	liturgia
Ke 10.12.	klo 17	Akatistos
La 13.12.	klo 8.30	liturgia, ruotsiksi
Ke 17.12	klo 17	ehtoopalvelus
La 20.12.	klo 10	liturgia romaniaksi
Ke 24.12.	klo 10	liturgia (Kristuksen syntymäjuhlan aatto)
Ke 24.12	klo 15	vigilia (Kristuksen syntymäjuhlan aatto)
To 25.12.	klo 10	liturgia (Kristuksen syntymäjuhla)
Pe 26.12.	klo 10	liturgia (seurakunnan joulujuhla)

Salon tsasouna

Uskelankirkkotie 23

La 13.9.	klo 17	vigilia, praasniekka
Su 14.9.	klo 9.30	vedenpyhitys ja liturgia, praasniekka
La 4.10.	klo 17	vigilia
Su 5.10.	klo 10	liturgia
La 1.11.	klo 17	vigilia
Su 2.11.	klo 10	liturgia
La 15.11.	klo 9	liturgia, slaaviksi
Su 7.12.	klo 10	liturgia
Ke 24.12.	klo 15	ehtoopalvelus (Kristuksen syntymäjuhlan aatto)
La 3.1.	klo 17	vigilia
Su 4.1.	klo 10	liturgia

Laitila

Walon talo
Koulutie 17

La 4.10.	klo 10	liturgia, ukrainaksi
----------	--------	----------------------

Huittinen

seurakuntakeskus
Papintie 1

La 18.10.	klo 10	liturgia
-----------	--------	----------

Eura

ev.lut. seurakuntatalo
Sorkkistentie 3

La 8.11.	klo 10	liturgia (arkkienkelien juhla)
----------	--------	--------------------------------

Maarianhamina

Margaretagården
Måsvägen 4

La 11.10.	klo 10	liturgia (St. Görans kyrka, Östra Esplanadgatan 6)
Su 14.12.	klo 10	liturgia (Margaretagården)

TAMMIKUU		
To 1.1.	klo 10	liturgia (uusi vuosi, Herran ympärileikkaus, p. Basileios Suuri)
La 3.1.	klo 10	liturgia, arabiaksi
Su 4.1.	klo 10	liturgia, slaaviksi
Ma 5.1.	klo 17	vigilia (teofania, Herran kaste)
Ma 6.1	klo 10	litugia, suuri vedenpyhitys (teofania, Herran kaste)
La 10.1.	klo 10	liturgia, romaniaksi
La 24.1.	klo 10	liturgia, ukrainaksi
La 31.1.	klo 10	liturgia, englanniksi

Rauman rukoushuone

Länsikatu 10

La 6.9.	klo 10	liturgia, slaaviksi
La 20.9.	klo 17	vigilia
Su 21.9.	klo 10	liturgia
Su 18.10.	klo 17	vigilia
La 19.10.	klo 10	Jaakobin liturgia
La 15.11.	klo 17	vigilia
Su 16.11.	klo 10	liturgia
Pe 5.12.	klo 17	vigilia (praasniekka, Pyhä Nikolaos, itsenäisyysjuhla)
La 6.12.	klo 9.30	vedenpyhitys ja liturgia (praasniekka, Pyhä Nikolaos, itsenäisyysjuhla)
La 20.12.	klo 10	liturgia, slaaviksi
Ke 24.12.	klo 10	liturgia (Kristuksen syntymäjuhlan aatto)

Uusikaupunki

Saarniston seurakuntakoti
Pajusuontie 2

La 20.9.	klo 10	liturgia
La 29.11.	klo 10	liturgia

Loimaa

ev.lut. Kaupunginkirkko
Turuntie 32

La 30.8.	klo 10	liturgia
La 22.11.	klo 10	liturgia

**Slujbele ținute în limba română
sunt următoarele:**

La Turku:

Sâmbătă, 6.9., la ora 10.00, Sfânta Liturghie
Duminică, 12.10., la ora 10.00, Sfânta Liturghie
Sâmbătă, 15.11., la ora 10.00, Sfânta Liturghie
Sâmbătă, 20.12., la ora 10.00, Sfânta Liturghie
Sâmbătă, 10.1., la ora 10.00, Sfânta Liturghie

La Mariehamn:

Sâmbătă, 11.10., la ora 10.00, Sfânta Liturghie
(în română, suedeză și slavonă)
Duminică 14.12., la ora 10.00, Sfânta Liturghie
(în română, suedeză și slavonă)

На церковнославянском языке:

В Турку (Yliopistonkatu 19, Turku):

Вс 7.9. в 10:00 литургия
Вс 5.10. в 10:00 литургия
Вс 2.11. в 10:00 литургия
Вс 7.12. в 10:00 литургия
Вс 4.1. в 10:00 литургия

В Раума (Länsikatu 10, Rauma):

Сб 6.9. в 10.00 литургия
Сб 20.12. в 10.00 литургия

В Сало (Uskelankirkkotie 23, Salo):

Сб 15.11. в 9.00 литургия

På svenska

I Åbo (Universitetsgatan 19):

Lö 13.12 klo 8.30 liturgi

I Mariehamn:

Lö 16.8 klo 10 liturgi, flerspråkig
(St. Göran kyrka, Östra Esplanadgatan 6)
Lö 11.10 klo 10 liturgi, flerspråkig
(Margaretagården, Måsvägen 4)
Sö 14.12 klo 10 liturgi, flerspråkig
(Margaretagården, Måsvägen 4)

In English:

In Turku (Yliopistonkatu 19):

Sat 13.9. klo 10 Liturgy
Sat 31.1. klo 10 Liturgy

Українською:

У Турку (Yliopistonkatu 19, Турку):

Сб 24.1. о 10:00 літургія

У Раумі (Länsikatu 10)

Сб 6.9. о 10:00 літургія
Сб 20.12. о 10:00 літургія

В Сало (Uskelankirkkotie 23):

Сб 15.11. в 09:00 літургія

У Лайтілі (Walon talo, os. Koulutie 17)

Сб 4.10. о 10:00 літургія

Ελληνικά:

Η Εκκλησία της Αγίας Αλεξάνδρας,

Yliopistonkatu 19:

Κυριακή 28.9. ώρα 10 π.μ.
Σάββατο 29.11. ώρα 10 π.μ.

Mariehamn, Margaretagården, Måsvägen 4:

Σάββατο 11.10. ώρα 10 π.μ.
(Ρουμάνικα, σλαβονικά, και σουηδικά)
Κυριακή 14.12. ώρα 10 π.μ.
(Ρουμάνικα, σλαβονικά, και σουηδικά)

باللغة العربية

يوم السبت 3.1.2026 سيكون في الكنيسة القديسة
ألكسندرا في توركو خدمة القداѕ الالهي الساعة
10 صباحاً باللغة العربية عنوان الكنيسة
Turun p. Aleksandran kirkko (Yliopistonkatu 19)

Kastetut

Antepa Denis
Bejan Oliver
Bocancea Viktor
Ghaffary Aghdam Pune
Gustafsson Karla Aleksandra
Himberg Elliot Olavi
Ishchenko Miia Elisabet Kseniia
Kornijenko Bogdan
Kutsyn Melaniia
Laine Frida Isa Annika
Marinescu Melissa
Misinciuc Luca-Emilian
Pugach Uliana
Puscasu Mathias Gabriel
Ranta-aho Martta Hillevi Kesäheinä
Rantanen Luka Samuel
Riski Daniel Aleksanteri
Skorokhod Lukian

Seurakuntaan liittyneet

Aalto Ilari Andreas
Ahvenainen Elias-Uolevi Antti
Ishchenko Anastasiia
Jaatinen Jasmin Julia
Lund Merja Hannele
Lönnemo Paula Kaarina
Munttila Emilia Fanny Amanda
Riihimäki Keijo Seppo Olavi
Rosendahl Essi Liisa Sofia
Seppälä Saimi Vanamo
Vuori Timo Oskari

Ikuinen muisto

Aaltonen Birgitta Hannele 65 v.
Hermanow Anja 90 v.
Jenu Rauha 85 v.
Johansson Olli Juhani 67 v.
Kastman Pia Kaarina 75 v.
Korvonen Valtteri 81 v.
Lenets Leonidas 92 v.
Paju Sanni Aleksandra 96 v.
Piironen-Allt Eeva 83 v.
Pinnioja Eila Eulalia 72 v.
Seling Anton 28 v.
Soikkonen Heikki Juhani 80 v.

Tietojen julkaisuun on saatu lupa.

Seurakunnan Oman kerhon perinteinen retki suuntautui tänä vuonna Naantaliin. Retkellä oli osallistujia reilut 40. Alun perin kerholaisten piti tutustua uusittuun Kultarannan puutarhaan, mutta päivää ennen retken toteutumista seurakuntaan soitettiin, että puutarha suljetaan yleisöltä tasavallan presidentin isännöimän valtiovierailun vuoksi. Jouduimmekin tekemään suunnitelmiin pikaisella aikataululla muutoksen. Tutustuimme oppaiden avulla Naantalin vanhaan kaupunkiin ja sen historiaan sekä Naantalin keskiaikaiseen kirkkoon. Saimme kuitenkin nähdä vastarannalta pilkahduksen Kultarantaa ja arvovieraiden saapumista alueelle autosaattueineen. Paluumatkalla Turkuun tutustuimme vielä pikaisesti Luonnonmaan ekumeeniseen kivikappeliin. Kuvat: Leena Haapala-Lindholm.

AAMIAINEN TARJOLLA

Aamiainen tarjolla Turun ortodoksisen seurakunnan seurakuntasalissa (Yliopistonkatu 19, Turku) syyskaudella perjantaisin klo 9.00-10.30 seuraavina päivinä: 12.9., 24.10., 28.11. ja 19.12. Tervetuloa maksuttomalle aamiaislle!

Breakfast served at the Turku Orthodox Parish hall (Yliopistonkatu 19, Turku) on Fridays at 9.00-10.30 a.m. on the following days: September 12, October 24, November 28, December 19. Welcome to enjoy a free breakfast!

Наша парафія пропонує **сніданок** в парафіяльній залі з 09:00 до 10:30 у наступні п'ятниці: 12.9., 24.10., 28.11. та 19.12. Сніданок надається безкоштовно. Ласкаво просимо!

Наш приход предлагает **завтрак** в приходском зале с 09:00 до 10:30 по следующим пятницам: 12.9., 24.10., 28.11. и 19.12. Завтрак предоставляется бесплатно. Добро пожаловать!

WHATSAPP-YHTEISÖ

Liity Turun seurakunnan WhatsApp-yhteisöön! Yhteisö koostuu kaikille avoimesta ilmoituskanaavasta, johon tiedotetaan seurakunnan tapahtumista. Yhteisössä pystyy myös liittymään toimintapiirien ryhmiin sekä Kysy papilta-palstalle. Ylläpitäjät moderoivat ryhmiä. Lämpimästi tervetuloa!

Join the Turku parish WhatsApp community! The community is a notification channel open to everyone, informing about the upcoming events. In the same community, you can join different activity groups and the "Ask the priest" forum. Administrators moderate the groups. Warmly welcome!

Приєднайтесь к сообществу прихода Турку в WhatsApp! Сообщество состоит из открытого для всех канала уведомлений, который информирует о мероприятиях. В то же время в сообществе вы

можете присоединиться к различным группам и форуму «Спроси священника». Администраторы модеруют группы. Добро пожаловать!

Приєднуйтесь до спільноти парафії Турку у WhatsApp! Спільнота складається з відкритого для всіх каналу сповіщень, який інформує про заходи. Водночас у спільноті ви можете приєднатися до різних груп і форуму «Запитай священника». Адміністратори модерують групи. Ласкаво просимо!

ALEKSANDRAN KAHVILA

Aleksandran kahvila järjestetään syyskaudella klo 15.00-19.30 Turun ortodoksisen seurakunnan seurakuntasalissa (Yliopistonkatu 19, Turku) seuraavasti: 10.9., 22.10., 19.11. ja 17.12.

Tarjoilujen hinta 1 euro, luvassa musiikkiesityksiä ja luentoja. Voit myös lainata seurakunnan kirjastosta kirjoja luettavaksi, pelata lautapelejä ja osallistua kirjossa keskiviikon iltapalvelukseen (alk. klo 17).

Aleksandran kahvilaan tarvitaan myös vapaaehtoisia monenlaisiin tehtäviin. Ilmoittaudu vapaaehtoiseksi Otto Pärssiselle (ottoparssinen@gmail.com) tai liity kahvilan WhatsApp-ryhmään niin saat lisätietoja. Tervetuloa!

Alexandra's café is open in the autumn season from 3 p.m. to 7.30 p.m. at the Turku Orthodox Parish Hall (Yliopistonkatu 19, Turku) as follows: September 10, October 22, November 19 and December 17. The price of coffee and snacks is 1 euro. There will be music performances and lectures. You can also borrow books from the parish library to read, play board games, and participate in Wednesday evening service (starting at 5 p.m. in the church). Alexandra's café also needs volunteers to help with a wide range of tasks. Sign up to Otto Pärssinen (ottoparssinen@gmail.com) or join the WhatsApp group for more information. Welcome!

Кофейня «Александра», которая собирается ежемесячно по средам с 15:00 до 19:30, предлагает возможности для общения, лекции, музыкальные выступления и другие мероприятия. Кофейня «Александра» собирается каждую среду

с 15:00 до 19:30 в следующие даты: 10.9., 22.10., 19.11. ja 17.12.

Кав'ярня "Олександра", яке збирається щомісяця по середах з 15:00 до 19:30, пропонує можливості для спілкування, лекції, музичні виступи та інші заходи. Є такі волонтерські завдання, або запропонуйте завдання, яке вам до вподоби: Кав'ярня «Олександра» збирається щосередини з 15:00 до 19:30 у такі дати: 10.9., 22.10., 19.11. ja 17.12.

TULE VAPAAEHTOISEKSI SEURAKUNTAAN!

Ilmoittaudu joko vladimiros.rusanen@ort.fi tai ioannis.lampropoulos@ort.fi. Seurakunnan papit antavat sinulle lisää ohjeita. Vapaaehtoisten iltapäivä ma 8.9. klo 17 alkaen. Helsingin vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Kristiina Aminoff puhuu vapaaehtoistyöstä. Syödään yhdessä ja keskustellaan vapaaehtoistyöstä seurakuntasalissa.

TURUN JA TAMPEREEN ORTODOKSISTEN KUOROJEN YHTEISKONSERTTI

Lauantaina 25.10.2025 klo 18.30 / Turun ortodoksinen kirkko, Yliopistonkatu 19). Tervetuloa nauttimaan kauniista kirkkomusiikista Turun Pyhän Aleksandran kirkkoon! Konsertissa esiintyvät Turun ja Tampereen ortodoksisen kirkon kuorot, naiskvartetti Muruset sekä kanttorikvartetti. Ohjelmamaksu 10 €, vapaa pääsy.

MERKKIPÄIVÄJUHLAT

KESKIVIIKKONA 17.9. KLO 15

Seurakunta kutsuu kuluvana vuonna 70, 75, 80, 85 tai 90 vuotta täyttävät ja kaikki yli 90-vuotiaat syntymäpäiväjuhlaan Turun ortodoksille seurakuntasalille (Yliopistonkatu 19 B). Merkkipäivää viettävät saavat henkilökohtaisen kutsun juhlaan. Seurakunnan järjestämän syntymäpäiväjuhlan ohjelma koostuu yhteisestä rukouspalveluksesta, musiikkiesityksistä sekä kakkukahveista.

ELÄINTEN SIUNAUS 1.9. KLO 18

1.9. on Ekumeenisen patriarkan siunaama päivä luonnon puolesta. Suhteemme kotieläimiimme on vahva

todistus tuosta ihmisen ja luomakunnan välisestä suhteesta. Toivotamme kaikki yhdessä lemmikkiensä kanssa tervetulleiksi P. Aleksandran kirkon pihalle ma 1.9. klo 18.00 kotieläinten siunaukseen!

LAPSET, NUORET JA PERHEET:

KOULUTIELLE SIUNAAMINEN 31.8.

Tervetuloa koko perheen voimin liturgiaan 31.8. klo 10! Liturgian lopussa koululaiset siunataan koulutielle, jonka jälkeen siirrytään TNO:n eli Turun nuorten ortodoksien pitämään vohvelikahvilaan. Lämpimästi tervetuloa aloittamaan uutta koulutaivalta yhdessä!

PYHÄKOULU

Pyhäkoulu kokoontuu joka toinen sunnuntai klo 9.45 alkaen seurakuntatalon kerhohuoneessa (Yliopistonkatu 19 B, Turku). Tarkempi aikataulu löytyy seurakunnan verkkosivujen kalenterista ja sosiaalisen median kanavilta. Aikuiset voivat tuoda lapsensa pyhäkouluun ja mennä itse kirkkoon tai osallistua itsekin pyhäkoulun toimintaan. Ohjaajat tulevat lasten kanssa kirkkoon noin klo 10.30, minkä jälkeen lapset osallistuvat suuren saattoon ja ehtoolliseen. Pyhäkoulun sisältö määräytyy kirkkovuoden mukaan. Syksyllä pyhäkoulu kokoontuu 31.8., 14.9., 28.9., 12.10., 26.10., 9.11., 23.11., 7.12., 21.12. sekä 26.12. Pyhäkoulu on tarkoitettu yli 5-vuotiaille lapsille. Myös nuoremmat lapset ovat tervetulleita vanhemman tai muun oman aikuisen kanssa. Yhteystiedot: Ainu Feodoroff (**puh. 044 3593953**) ja Anastasia Lampropoulos (**puh. 045 1229998**). Tehdään kirkosta entistäkin lapsiystävällisempi paikka!

PERHEPÄIVÄT

Perhekerhon toiminta muuttuu syksyllä 2025 noin kerran kuussa järjestettäväksi perhepäiviksi. Lämpimästi tervetuloa koko perheen voimin! Perhepäiviä järjestetään syksyllä 2025 seuraavasti: 31.8, 19.10, 30.11 ja 26.12. Perhepäivät järjestetään yleensä liturgian yhteydessä. Jumalanpalveluksen jälkeen on tarjolla useimmiten ruokaa sekä mukavaa ohjelmaa niin lapsille kuin aikuisille.

Lue lisää: <https://ort.fi/turku/perhepaiva/>
Lämpimästi tervetuloa mukaan perheitoimintaan!
Tiedustelut seurakunnan perheitoiminnasta:
Elizaveta Alitupa, puh. 040 1422027.

The family club will change in the autumn 2025 and become monthly family days, held about once a month. The whole family is warmly welcome! Family days will be organized during the autumn as follows: 31.8, 19.10, 30.11 and 26.12. Family days are typically organized in connection with the liturgy, after which there is usually food and a nice program for both children and adults. Read more (link in Finnish): <https://ort.fi/turku/perhepaiva/>
Warmly welcome to join the family activities! If you have any questions about family activities, please contact Elizaveta Alitupa (phone 040 1422027).

Осенью 2025 года формат семейного клуба изменится: вместо него будут проводиться семейные дни примерно раз в месяц. Сердечно приглашаем всю семью!
Семейные дни будут организованы следующим образом осенью: 31.8, 19.10, 30.11, 26.12. Семейные дни обычно организуются в связи с литургией, после которой обычно следует еда и программа для детей и взрослых.
Сердечно приглашаем всю семью присоединиться к семейным мероприятиям! По вопросам, касающимся семейных мероприятий, обращайтесь к Елизавете Алитупе. Тел. 040 142 2027, <https://ort.fi/turku/perhepaiva/>

Seurakunnan perheleiri järjestettiin viimeksi 23.3. Kuva: Loviisa Jalonen.

TURUN NUORET ORTODOKSIT TNO

TNO on nuorille n. 15-25-vuotiaille tarkoitettu matlakynnyksinen kerho. Kerhon tarkoituksena on vahvistaa seurakuntamme ortodoksinuorten yhteydenpitoa ja keksiä mukavaa yhteistä tekemistä. Tapaamiset ovat rentoa hengailua kuten leipomista, pelailua, leffailtoja ja piknikkiä. Tapaamiset alkavat klo 17 ja loppuvat klo 20.30, ellei toisin ilmoiteta. Seuraavat TNO:n tapaamisten ajankohdat ovat 31.8., 13.9., 17.9., 11.10., 7.11., 28.11., 5.12., 13.12. ja 26.12. Tapaamme pääsääntöisesti perjantaisin klo 17. Muissa tapauksissa ilmoitamme ajankohdan etukäteen. Luvassa on mm. pelailua, pulkkailua, opiskeluiltoja sekä myyjäisjärjestelyjä. Tapaamiset ilmoitetaan TNO:n Instagramissa ja Facebookissa. Tapaamisiin voi ilmentyä paikalle kun itselle sopii. Lisätietoja: Lenni Sigfridsson (lenni.sigfridsson@gmail.com), Silja Sigfridsson (siljafanni@gmail.com), Nikolaos Lampropoulos (nikolaoslampropoulos04@gmail.com). Katariina Taimen (taimen.katariina@gmail.com). Tarkemmat tiedot löydät meidän Instagram- ja Facebook-tileiltä: @turunnuoretortodoksit ja TNO – Turun nuoret ortodoksit. Tervetuloa mukaan mahtavaan joukkoomme!

TAPAHTUMIA NUORILLE:

KULMAKIVI 3.-5.10.2025

Kulmakivi-festarit lähestyvät! Kyseessä on ONL:n eli Ortodoksisien nuorten liitto ry:n järjestämä viikonloppuleiri Tampereella. Kulmakiven ajankohta on 3.-5.10.2025, ja ilmoittautumisaikaa on 7.9. klo 22.00. asti. Ilmoittautuminen on sitova. Leirin osallistumismaksu on 65€/hlö, joka maksetaan seura-

kunnalle. Maksuun sisältyy viikonlopun kuljetukset leiripaikalle sekä ruokailut. Viikonloppuun kuuluu kirkossa käyntiä, yhteistä ohjelmaa muiden ortodoksisien nuorten kanssa sekä tietenkin Tampereen valtakuntaan tutustumista. Tarkempi ohjelma lähetetään ilmoittautuneille leirikirjeessä, kun ilmoittautuminen on päättynyt. Kulmakivessä majoitus tapahtuu Tampereen kansainvälisellä koululla (Satakunnankatu 60) lattiamaioituksena.

Talkoolaiset

Talkoolaisia tarvitaan tapahtuman aikana monenlaiseen hommaan, erityisesti valvontaan, mutta myös iltaohjelmien järjestelyihin, liikkumisten opastamiseen yms. Talkoolaiseksi haetaan lähettämällä sähköpostia osoitteeseen onl@ort.fi. Talkoolaisiksi voidaan ottaa "ohjaajaisiä", eli vähintään 16-vuotiaita. Talkoolaiset saavat työpanostaan vastaan ohjelmaan kuuluvat ruokailut, lattiamaioituksen ja mahdollisuuden osallistua osaan ohjelmasta veloituksetta (talkoovuorojen puitteissa). Ilmoittautumiset lähetetään ohessa olevaan QR-koodin linkkiin, lisätietoja saa matkanjohtajilta: Nikolaos Lampropoulos (nikolaos.lampropoulos@outlook.com, puh. 045 6941179) ja Lenni Sigfridsson (lenni.sigfridsson@ort.fi, puh. 044 2930687).

QTIS 24.-26.10.2025

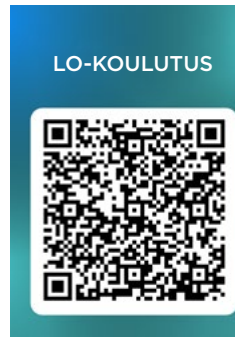
Helsingin ortodoksinen seurakunta järjestää Kaunisniemen leirikeskuksessa Lopen Läyliäisissä 24.-26.10.2025 nuorten suurleirin, Kuutamoleirin eli Qtiksen. Leiri on suunnattu kristinoppileirin käyneille nuorille, joten mukaan voivat hakea kaikki TNO:n toiminnassa mukana olevat. Luvassa on seikkailua, rentoa yhdessäoloa, saunomista ja jumalanpalveluksia pimenevän syksyn tunnelmassa. Leiri järjestetään Kaunisniemen leirikeskuksessa, ja ohjelma on täynnä monipuolista tekemistä – tule siis mukaan viettämään hauska viikonloppu vanhojen ja uusien ystävien kanssa! Leirin hinta on 60 €. Ilmoittautuminen on auki 5.10.2025 asti ja turkulaisille on paikkoja varattu leirillä 15, joten ole nopea tai menetät paikkasi syksyn

huikkeimmalta leiriltä! Jos olet ollut TNO:n kanssa keräämässä nuorisotyölle rahaa, esim. kirkkokahvien muodossa, olet etusijalla. Varmistusviestit tulevat, kun ilmoittautuminen päättyy. Ilmoittautuminen tapahtuu oheisella QR-koodilla. Lisätiedot: Nikolaos Lampropoulos nikolaos.lampropoulos@outlook.com, puh. 045 6941179.

LO-KOULUTUS

Hei sinä kripän käynyt! Olisitko sinä tuleva ohjaaja seurakunnan leireillä? Nyt on mahtava tilaisuus käydä Leiriohjaajakoulutus (LO-koulutus) meidän seurakunnassamme. Tulevilla srk:n leireillä ohjaajilta edellytetään LO-koulutusta, ja tämä voi myös mahdollistaa ohjaajaksi hakemisen muualle Suomeen. Koulutukseen sisältyy seurakunnassa järjestettävät teoriaosuudet sekä alustavasti tammikuun lopussa 23.-25.1.2026 järjestettävä leiriosuus Lopen Läyliäisissä Kaunisniemen leirikeskuksessa. Tarkempaa tietoa tulee syksyllä. Tapaamiset järjestetään seuraavina ajankohtina: 3.9., 8.10., 12.11., 3.12. ja 7.1. Teoriaosuudessa käsitellään mm. erilaisia leirityyppejä, työntekijän vastuita ja rooleja leirillä, ryhmäytymistä, ortodoksisuutta leirillä sekä näiden toteutumista käytännössä erilaisin tehtävin ja leikein. Tapaamisiin tulee osallistua vähintään 4/5 kertaa. Korvaavat tehtävät annetaan puuttuvasta kerrasta. Poissaolosta, erittäin painavista syistä, voidaan keskustella erikseen (esim. sairaus/kirjoitukset/kisat). Koulutuksen hinta on 60 €. Ilmoittautumiset koulutukseen tulee tehdä 15.8. mennessä. Ohessa QR-koodi, jossa on ilmoittautumislomake. Lisätietoja sähköpostitse: taimen.katariina@gmail.com.

TOIMINTAA ERI KIELILLÄ:

VENÄJÄNKIELINEN KESKUSTELUPIIRI

Isä Vladimiroksen luotsaama opintopiiri kokoontuu pääsääntöisesti kuukauden ensimmäisenä lauantaina klo 15.00 kerhuhuoneessa. Keskustelupiirissä käsitellään or-

todoksisuuteen liittyviä monipuolisia aiheita. Piiri tarjoaa mahdollisuuden kysyä kysymyksiä ja tutustua muihin osallistujiin. Seuraavat kokoontumiset aikataulun mukaan: 6.9, 4.10, 1.11, 6.12. Keskustelupiirin vetäjänä toimii TM isä Vladimiro Rusanen (puh. 044 9012354).

РУССКОЯЗЫЧНЫЙ ПРАВОСЛАВНЫЙ КРУЖОК

Русскоязычные беседы организуются, как правило, в первую субботу месяца в 15.00 в приходском зале церкви Турку. На кружке обсуждаются различные темы связанные с православием. Кружок представляет возможность задавать вопросы и познакомиться с другими участниками в приятной атмосфере. Беседы будут проходить по следующему расписанию: 6.9, 4.10, 1.11, 6.12. Проводить беседы будет священник о. Владимир Русанен тел. 044 9012354.

UKRAINANKIELINEN KESKUSTELUPIIRI

Ukrainankielinen keskustelupiiri järjestetään jokaisen kuukauden toisena lauantaina klo 15.00 kerhuhuoneessa. Piirissä käsitellään eri ortodoksisuuteen liittyviä aiheita, kysytään kysymyksiä ja tutustutaan toisiin osallistujiin. Keskustelupiiri järjestetään ohjelman mukaan: 13.9, 8.11, 13.12. Keskustelupiirin vetäjänä toimii TM isä Vladimiro Rusanen (puh. 044 9012354).

УКРАЇНОМОВНИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ГУРТОК

Україномовні бесіди організовуються кожної другої суботи місяця о 15:00 у парафіяльній залі церкви Турку. На гуртку обговорюються різні теми, пов'язані з православ'ям. Гурток дає можливість ставити запитання та познайомитися з іншими учасниками в приємній атмосфері. Бесіди будуть проходити за таким розкладом: 13.9, 8.11, 13.12. Бесіди проводитиме священник о. Володимир Русанен.

SVENSKA DISKUSSIONSGRUPPEN

Sammankommer i församlingssalen i princip den första måndagen i månaden (undantag förekommer) kl. 17.30

under ledning av fader Andreas. Sammankomster under hösten 2025: 1.9, 6.10, 3.11 och 1.12. Vi behandlar sjukdom och böner för de sjuka. Alla intresserade är hjärtligt välkomna. Kontakt: f. Andreas Hjertberg (tel. 0500 572526, andreas.hjertberg@gmail.com) och f. Vladimiro Rusanen (vladimiro.rusanen@ort.fi).

KIRKKOMUSIIKKI:

TURUN ORTODOKSISEN KIRKON KUORO

Tervetuloa laulamaan Turun ortodoksisen kirkon kuoron riveihin! Kuoron pääasiallinen tehtävä on jumalanpalveluksissa laulamisesta vastaaminen. Tämän lisäksi tärkeässä osassa on konserttien pitäminen sekä ortodoksisen kirkkomusiikin levyttäminen ja tunnetuksi tekeminen. Ohjelmisto on monipuolista ja kansainvälistä. Nuotinlukutaidosta on hyötyä, mutta se ei ole välttämättömyys. Harjoitukset pidetään torstai-iltoisin klo 18.30-20.30. Pasi-kanttori pitää hakijoille lyhyen laulukokeen, jota ei tarvitse jännittää etukäteen. Jos kuorolaulu mahtavassa porukassa alkoi kiinnostamaan, ota matalalla kynnyksellä yhteyttä kuoronjohtaja Pasi Torhamoon (puh. 040 8358360).

KIRKKOLAULUPIIRI

Seurakunnassa toimii noin kerran kuussa keskiviikkoiltoisin klo 18.00-19.00 yleensä seurakuntasalilla kokoontuva kirkkolaulupiiri. Piirin työskentelyn tavoitteena on oppia laulamaan yksinäisesti jumalanpalvelusten yhteislauluosuuksia, opetella lukemaan laulavaa lukutapaa noudattaen (resitatiivinen lukeminen) sekä tutustua ortodoksisen kirkon kahdeksansävelmistöön teoriassa ja käytännössä. Syksyllä 2025 tutustumme myös ortodoksisten joululaulujen perinteeseen (koljadat, kallandat), sekä ortodoksisen perinteen mukaiseen iltarukouksiin eli praaviloihin. Piirin toiminta on suunnattu kaikille aiheesta kiinnostuneille, aiempaa kokemusta laulamisesta ei tarvita. Piiri kokoontuu seurakuntasalilla syksyllä 2025 tiistaisin seuraavasti: 17.9., 1.10., 5.11. ja 3.12. Piiriä ohjaa kanttori Riikka Patrikainen (puh. 044 9012344 tai riikka.patrikainen@ort.fi). Ei ilmoittautumista.

KIRKKOLAULUTOIMINTA SALOSSA JA RAUMALLA

Jos olet kiinnostunut kirkkolaulusta Salossa tai Raumalla, ota yhteyttä Riikka-kanttoriin! Kuoroon liittymistä edeltää Riikka-kanttorin pitämä, erikseen sovittava koelaulu. Yhteydenotot: kanttori Riikka Patrikainen (puh. 044 9012344 tai riikka.patrikainen@ort.fi).

RAUMAN LAULAJAT

Säännölliset jumalanpalvelukset Rauman rukoushuoneella toimitetaan joka kuukauden 3. viikonloppu. Kuoroharjoitukset pidetään yleensä lauantaisin klo 15.30-16.45, ja ne edeltävät klo 17 alkavaa vigiliaa. Jos kuorolaulu kiinnostaa, ota yhteys Riikka-kanttoriin (puh. 044 9012344).

SALON PYHÄN RISTIN LAULAJAT

Salossa toimitetaan jumalanpalvelukset säännöllisesti joka kuun 1. viikonloppu, ja kuoroharjoitukset pidetään kerran kuussa maanantaisin. Maanantain harjoituksia edeltää aina kanttorin toimittama maallikkoehtoopalvelus klo 17.30 Pyhän Ristin rukoushuoneessa. Jos kuorolaulu kiinnostaa, ota yhteys Riikka-kanttoriin (puh. 044 9012344).

LAPSIKUORO

Kenelle suunnattu?

Turun ortodoksisen lapsikuoron toiminta on suunnattu kuorolaulusta kiinnostuneille 7–12-vuotiaille lapsille. Kuoro kokoontuu seurakunnan yläkerran kokoustiloissa (Yliopistonkatu 19 B 35, 3. kerros) tiistaisin klo 18-19. Syksyllä 2025 kuorotoiminta alkaa tiistaina 9.9.2025. Kuoroa johtaa kanttori Riikka Patrikainen, myös kanttori Pasi Torhamo osallistuu toimintaan mahdollisuuksien mukaan.

Esiintymiset ja matkat

Kuoro laulaa ennalta sovitusti mukana seurakunnan liturgioissa ja juhlissa, sekä osallistuu Tampereen ortodoksisen lapsikuoron kanssa valtakunnallisille ortodoksisille kirkkolaulupäiville Helsingissä 24.-26.4.2026. Kuoroa voi myös pyytää esiintymään erilaisiin tilaisuuksiin.

Miten kuoroon pääsee?

Kuoroon liittymistä edeltää koelaulu, joka syksyllä 2025 järjestetään ke 3.9. klo 18-20. Koelauluun ilmoittaututaan puhelimitse numeroon 040 8358360 viimeistään su 31.8. Ilmoittautumisen jälkeen osallistujalle ilmoitetaan oma lauluaika (n.15 min). Koelaulun tarkoituksena on tutustua lapseen ja hänen musikaalisiin vahvuuksiinsa ja ääneensä. Koelaulun järjestävät kanttorit Riikka ja Pasi yhdessä. Yhteystiedot: riikka.patrikainen@ort.fi, puh. 044 9012344.

DRAAMAKERHO LAPSILLE JA NUORILLE ALKAA SYKSYLLÄ

Tervetuloa mukaan uudenlaisen seurakunnan toimintaan! Syksyllä seurakunnassamme alkaa draamakerho, joka on suunnattu lapsille ja nuorille. Kerho on avoin kaikille teatterista, esiintymisestä ja yhteisestä luovasta tekemisestä kiinnostuneille – aiempaa kokemusta ei tarvita. Draamakerhossa pääset ilmaisemaan itseäsi, ystävystymään muiden kanssa ja kehittämään luovuuttasi rennossa ja kannustavassa ilmapiirissä. Kerhossa harjoittelemme näyttelijäntyötä, improvisaatiota ja valmistaamme yhdessä esityksiä, joita esitetään seurakunnan tapahtumissa. Kerho kokoontuu torstai-iltoisin seurakuntatalon 3. kerroksessa klo 17-19. Kerho alkaa 4.9. Ilmoittaudu mukaan 1.9. mennessä sähköpostilla osoitteeseen turku@ort.fi. Lisätietoja: puh. 045 1229998. Kerhoa ohjaavat draamapedagogi Dimitra Tzikas ja Anastasia Lampropoulos.

Turun ortodoksisen seurakunnan lapsikuoro teki 17.6. retken Tampereelle, missä pääsimme tutustumaan ortodoksisen kirkkoon ja Särkänniemen huvipuiston moniin laitteisiin. Kiitos Tampereen ortodoksiselle seurakunnalle vieraanvaraisuudesta! Kuva: Nektaria Lampropoulos.

TURUSSA TAPAHTUU:

TURUN TIISTASEURA

Tiistiseurailat pidetään joka toinen tiistai klo 17 seurakunnan Aleksandra-salissa osoitteessa Yliopistonkatu 19 B. Turun tiistaseurailtojen syyskauden ohjelma:

- 16.9. Isä Ion Durac: Kirkkovuosi ja kalenterivuosi
- 30.9. Iltan aiheena seuraavan päivän Jumalan synnyttäjän suojeluksen juhla
- 14.10. FM Jyri Luonila: Muisteltu Porin ortodoksinen rukoushuone kulttuuriperintöprosessina
- 28.10. Isä Ioannis Lampropoulos: Eukaristia
- 11.11. Isä Mikko Leistol: Patriarkka Bartolomeos - ekumeenikko ja ekologi?
- 25.11. Kanttori Riikka Patrikainen: Laulamisen merkityksestä osana ortodoksia kuolinrituaaleja
- 9.12. Isä Ion Durac: Herran äidinäiti, pyhä Anna

Lisäksi Turun tiistaseura on mukana mm. Karjalan valistajien juhlan iltateellä ja joulumyyjäisissä. Tiistaseurailtojen alussa on kahvi- ja teetarjoilu suolaisen ja makean kera. Seuraa seurakunnan ajankohtaisia netti-ilmoituksia tiistaseuran toiminnasta! Lämpimästi tervetuloa keskustelemaan ja kuulemaan kiinnostavia esitelmiä! Seuraa ilmoittelua seurakunnan nettisivuilta ja Facebookista.

Liity jäseneksi! Vuosittainen jäsenmaksu on 10 €. Voit maksaa jäsenmaksun Turun Tiistaseuran tilille: FI66 5711 6120 029141. Merkitse viestikenttään oma nimesi ja vuosi, jolle jäsenmaksu kohdennetaan; esim. Maija Meikäläinen Turun tiistaseuran jäsenmaksu vuosi 2025.

Yhteystiedot:
puheenjohtaja isä Ion Durac (puh. 040 5166741),
varapuheenjohtaja Aila Lahtinen (puh. 040 7736749),
sihteeri Anne Hokkinen (puh. 044 5178764).

OMA KERHO

Kerho on 70 vuotta täyttäneiden seurakuntalaisten kerho, joka kokoontuu seurakunnan tiloissa. Syksyn kokoontumiset pidetään seurakuntasalilla klo 14.00-15.30 seuraavasti: to 18.9., to 16.10., pe 21.11. (huom klo 10!) ja to 18.12. Kahvi-/teetarjoilu.

KUTSU LITURGIAAN OMAKERHOLAISILLE:

Pe 21.11. on vuorossa yhteinen liturgia, Jumalansynnyttäjän neitseen Marian temppeliintuominen. Liturgia toimitetaan kirkossa klo 10, jonka jälkeen siirrytään seurakuntasaliin yhteiselle lounaalle. Ruokailu on maksuton Oman kerhon jäsenille, mutta muukin kirkkokansa voi osallistua ruokailuun pientä korvausta vastaan. Olet lämpimästi tervetullut mukaan kerhon toimintaan! Tiedustelut kansliasta: puh. 044 7514423 tai turku@ort.fi.

MINUSTAKO ORTODOKSI?

Oletko kiinnostunut ortodoksisesta kirkosta? Tule kuulemaan lisää kirkon uskosta ja perinteestä! Avoin luentosarja katekumeeneille, ortodoksisen kirkon jäsenyyttä pohtineille ja kaikille ortodoksisuudesta kiinnostuneille. Syksyn 2025 ensimmäinen tapaaminen on to 4.9. klo 18 alkaen p. Aleksandran kirkossa (Yliopistonkatu 19). Luentoihin ei ennakkoilmoittautumista. Tervetuloa mukaan!

Syksyn kokoontumiset: 4.9, 2.10, 6.11, 4.12, 18.12. Paikka: Turun ortodoksinen kirkko (Yliopistonkatu 19). Tervetuloa mukaan! Yhteystiedot: TM isä Vladimiro Rusanen (puh. 044 9012354, vladimiro.rusanen@ort.fi)

Tämän lisäksi katekumeeniopetusta kirkkoon liittymistä harkitseville järjestetään sunnuntaisin klo 15 alkaen p. Aleksandran kirkossa seuraavina päivinä: 21.9., 19.10. ja 14.12. Yhteystiedot: isä Ioannis Lampropoulos, puh. 050 3573675, ioannis.lampropoulos@ort.fi.

Tampereen ortodoksisen seurakunnan kanttorit ja papit vierailivat Turussa keväällä. Kuva: Turun ortodoksinen seurakunta.

ORTODOKSIPIIRI

Ortodoksiapiirissä keskustelemme ortodoksiseen kirkkoon liittyvistä asioista: kirkon opista, tavoista ja kristittynä elämisestä. Piiri alkaa klo 17 alkavan jumalanpalveluksen jälkeen ja kokoontuu Pyhän Aleksandran kirkossa (Yliopistonkatu 19, Turku). Voit lähettää kysymyksiä myös etukäteen sähköpostitse piirin vetäjälle isä Ioannikselle. Tervetuloa mukaan! Kokoontumispäivät syksyllä 2025 seuraavina keski- viikkoina: 10.9., 29.10., 19.11. ja 17.12. Yhteystiedot: isä Ioannis Lampropoulos (puh. 050 357 3675, ioannis.lampropoulos@ort.fi)

MINUSTAKO ORTODOKSI? OPETUSTA 14-19 -VUOTIAILLE NUORILLE (UUSI KURSSI ALKAA!)

Hei sinä 14-19 -vuotias nuori! Oletko kiinnostunut ortodoksisesta kirkosta ja elämästä? Haluatko oppia lisää? Tule mukaan Turun ortodoksisen seurakunnan kurssille, jossa tutustutaan yhdessä muiden nuorten kanssa ortodoksiseen kirkkoon ja sen elämään. Aloitamme maanantaina 1.9. (klo 17 on kiitosakatistos kirkossa, jonka jälkeen siirrymme seurakunnan kerhotilaan viereiseen Aleksandran taloon). Kurssi pidetään kerran kuussa maanantai-iltais. Myöhemmin voimme sopia lisäpäiviä kurssille. Vielä ehtii mainiosti ilmoittautua mukaan. Kurssille osallistuminen ei velvoita sinua mihinkään. Tule mukaan omista lähtökohdistasi ja sellaisena kuin olet! Noudatamme ONL:n turvallisen tilan periaatteita. Kurssin opettajana toimivat pääasiassa TM Henri Hane ja FM Jyri Luonila yhdessä seurakunnan papiston kanssa. Ilmoittautumislomakkeen löydät täältä: ort.fi/turku/minustako-ortodoksi-14-19-vuotiaille/.

Jos olet alaikäinen, tarvitsemme huoltajan yhteystiedot ja suostumuksen. (Ilmoita yhteystiedot lomakkeella.) Lisätietoja: isä Ioannis Lampropoulos (puh. 050 3573675) ja isä Vladimiro Rusanen (puh. 044 9012354).

LECTURES IN ENGLISH

Dr. Grant White was born in Kansas and holds an A.B. from Harvard University and a Ph.D. in theology from the University of Notre Dame. During his career, he has taught at multiple universities and theological ins-

titutes, and it is a rare honor to welcome him to speak in our parish. Dr. Grant White will lecture in the parish room (kerhohuone) at 13:00 on the following dates: September 9, October 19 and November 11. Everyone is welcome!

RAAMATTUPIIRI (LÄHITAPAAMISINA)

Käsitlemme Raamattua yhdessä keskustellen. Käsittelyssä on Markuksen evankeliumi, jatkamme luvusta 9. Kokoontumme klo 17.30 seurakuntasalilla (Yliopistonkatu 19 B 3, Turku). Syksyllä 2025 Raamattupiiri kokoontuu 9.9., 23.9., 7.10., 21.10., 4.11., 18.11., 2.12. ja 16.12. Tervetuloa mukaan! Lisätiedot: isä Mikko Ylinen (yylinen.mikko@outlook.com).

ETÄRAAMATTUPIIRI - UUSI

Etäraamattupiirissä käsitellään alustuksen ja keskustelun avulla Markuksen evankeliumia alkaen luvusta 1. Piiri tapaa netissä maanantai-iltoina klo 18.30 seuraavasti: 8.9., 22.9., 6.10., 13.10., 27.10., 10.11., 24.11., 1.12. ja 8.12. Ilmoittaudu mukaan sähköpostitse osoitteeseen raamattupiiritku@outlook.com niin saat sähköpostiisi linkin piiriä varten. Piirin vetäjänä toimii isä Mikko Ylinen.

ALEKSANDRAN VELJET - ALEXANDRA'S BROTHERS

Toimintapiiri kaikenikäisille miehille! Tarkoituksena on kokoontua piristävän yhdessäolon ja toiminnan parissa. Aleksandran veljet kokoontuvat syksyllä 2025 korkeissa, rullaavissa ja jäätävän kylmissä tunnelmissa! Tervetuloa! Syksyn ohjelman toiminta on osittain omakustanteista.

- Pe 12.9. boulderointi/kiipeily (Bouldertehdas, Ruukinkatu 4)
- Pe 17.10. keilaus (Aninkaistenkatu 9)
- Pe 19.12. avantouinti (Villa Järvelä, Järveläntie 133)

Mikäli toiminta kiinnostaa, ilmoittaudu WhatsAppin kautta isä Vladimirokselle (puh. 044 9012354). Lisätietoja voi kysellä myös sähköpostitse (vladimiro.rusanen@ort.fi). Tervetuloa mukaan!

Monikulttuurinen naistenpiiri järjesti retkipäivän Ruissalon Saaronniemeen 10.5.2025. Kuvat naistenpiiriin kevätretkeltä Saaronniemessä 10.5. Ohjelmassa oli muun muassa ulkoilua keväisissä maisemissa sekä nauttia tšekistä. Kuvat: Riikka Patrikainen.

TERVETULOA MUKAAN MONIKULTTUURI- SEEN ORTODOKSISEEN NAISTENPIIRIIN!

Naistenpiiri on avoin kaikille ortodoksisille naisille, taustasta riippumatta. Toiminta on osallistujien itsensä suunnittelemaa ja toteuttamaa. Ohjelmassa on muun muassa retkiä lähikohteisiin, kahvihetkiä ja piknikkejä, joulun ja pääsiäisvalmisteluja ja varainhankintaa kirkkokahvien ja myyjäisten avulla.

Syksyn 2025 ohjelma:

Keskiviikko 10.9. Syksyn ensimmäinen kokoontuminen pidetään Aleksandran kahvilassa (seurakuntasalilla, Yliopistonkatu 19 B, Turku). Klo 17 palvelus kirkossa ja klo 17.30 kahvit seurakuntasalissa (tarjoilu 1 €).

Sunnuntai 21.9. Kirkkokahvien järjestäminen (Turun päivä)
Sunnuntai 19.10. Kirkkokahvien järjestäminen

Keskiviikko 19.11. Pikkujoulu. Klo 17 iltarukoukset kirkossa, klo 17.30 kahvit Aleksandran kahvilassa seurakuntasalilla, ja tämän jälkeen joululauluja eri kielillä ja kynttilöiden valmistusta seurakunnan joulumyyjäisiin.

Sunnuntai 30.11. Kirkkokahvien järjestäminen

Perjantai 12.12. Valmistautumista seurakunnan joulumyyjäisiin, seurakuntasalilla klo 17-19.

Lauantai 13.12. Seurakunnan joulumyyjäiset klo 10 alkaen seurakuntasalilla. Kerholla oma myyntipöytä.

Tammikuu 2026 Kylpylävierailu Caribiaan (päivämäärä ilmoitetaan myöhemmin)

Tarkemmat tiedot ja ajankohtaiset muistutukset jaetaan Naistenpiiriin WhatsApp-ryhmässä. Lisätiedot: Rita Gorgees (puh. 040 7267460).

Welcome to the Multicultural Orthodox Women's Group! All Orthodox women, regardless of cultural background, are warmly welcome to join the group. The activities are planned by the women themselves and include for example excursions to nearby destinations, coffee gatherings and picnics, preparing for Christmas and Easter together and fundraising by organizing church coffee events and participating in parish bazaars.

Autumn 2025 programme:

Wed 10 September: First autumn gathering at Aleksandra's Café at the parish hall (Yliopistonkatu 19 B, Turku). At 5 p.m. service at the church, followed by coffee at the parish hall (price 1 €) at 5.30 p.m.

Sun 21 September: Hosting church coffee (Turku Day)

Sun 19 October: Hosting church coffee

Wed 19 November: Pre-Christmas celebration. 5 p.m. evening prayers at the church, followed by coffee at the Aleksandra's Café at the parish hall at 5.30 p.m., and Christmas carols in various languages and candle making for the parish Christmas bazaar.

Sun 30 November: Hosting church coffee

Fri 12 December: Preparing for the parish Christmas bazaar, parish hall, at 5-7 p.m.

Sat 13 December – Parish Christmas Bazaar starting at 10 a.m. (Yliopistonkatu 19, Turku)

January 2026: Visit to Caribia Spa

(exact date to be announced)

More detailed updates are shared through the Women's Group WhatsApp group. More information: Rita Gorgees (tel. +358 40 7267460).

VALAMON YSTÄVÄT RY:N TOIMINTA

Valamon ystävien ohjelma jatkuu tulevana syksynä maanantai-iltaisin 15.9., 20.10., 17.11. ja 15.12. klo 17.30 seurakuntasalissa. Tarkoituksena on, että jokaisessa kokoontumisessa vierailee mielenkiintoinen luennoitsija. Suunnitteilla on myös matka Valamoon ja yhteiset kirkkokahvit Lintulan Ystävien kanssa. Tiedustelut: Turun Valamon Ystävien uusi puheenjohtaja Jyri Luonila (jyri.luonila@gmail.com tai puh. 050 3513868).

RAUMALLA TAPAHTUU:

RAUMAN TIISTASEURA

(Ortodoksinen rukoushuone, Länsikatu 10, Rauma)
Tiistaiseurailat alkavat lyhyellä jumalanpalveluksella, jonka jälkeen illan alustukset seuraavasti:

ti 9.9. klo 16.30 rukouspalvelus, jonka jälkeen puhujana Isä Ioannis, aiheena risti
ti 21.10. klo 17 rukouspalvelus, jonka jälkeen puhujana isä Vladimiro, aiheena Jaakobin liturgia
ke 29.10. klo 17 rukouspalvelus, jonka jälkeen puhujana Isä Mikko Ylinen, aiheena kirkkomme aarteet

Pyhän Aleksandran praasniekkaa juhliittiin huhtikuun lopussa. Illalla 26.4. vigilian jälkeen Tiistaiseura järjesti iltateen, ja Anne Hokkinen kertoi pyhän Aleksandran kirkon historiasta. Kuva Riikka Patrikainen.

ma 10.11. klo 17 ehtoopalvelus, jonka jälkeen puhujana Riikka-kanttori, aiheena ortodoksiset kuolinrituaalit ja laulaminen
ti 9.12. klo 17 rukouspalvelus, jonka jälkeen puhujana Isä Ioannis, aiheena jouluikoni ja Kristuksen syntymäjuhla.
Lisätietoja Facebook-sivuiltamme.

SALOSSA TAPAHTUU:

PRAASNIEKKA SALOSSA

Vietämme Salon Pyhän Ristin Tsasounan praasniekkaa ja Salon Tiistaiseuran 60-vuotisjuhlaa 13.-14.9.2025. Lauantaina on vigilia klo 17.00 ja sen jälkeen iltateen. Sunnuntaina aloitamme Tsasounalla klo 9.30 vedenpyhityksellä ja liturgialla; sen jälkeen juhla jatkuu kahvila-ravintolassa Puistos (Anistenkatu 1), jossa ruokailu ja ohjelmaa. Sydämellisesti tervetuloa juhlaan!

SALON TIISTASEURA

Salon Tiistaiseura kokoontuu Pyhän Ristin Tsasounalla (Uskelankirkkotie 23) 9.9., 23.9, 4.11. sekä 9.12. klo 17.00. Lämpimästi tervetuloa mukaan toimintaamme! Lisätiedot Valtterilta tai Leenalta. (pj. Valtteri Oksa puh. 050 5623796, siht. Leena Uutela: puh. 040 5607882, talus@hotmail.fi)

Kokemuksia kriparilta

Kristinoppileiri, eli tuttavallisksemmin kripari, on 15 vuotta täyttävälle nuorille ortodokseille joka kesä järjestettävä leiri. Kripalla opitaan ortodoksisuudesta ja kirkosta, pelataan ja pidetään yhdessä hauskaa.

Turun ortodoksisen seurakunnan kristinoppileirin ohjaaja Anastasia Lampropoulos haastatteli Rauman meriristillä Malena Laivoa, tämän kesän leiriläistä.

Kuka olet ja miksi olet täällä?

“Malena Laiho ja koska mä halusin oppia enemmän uskonnosta ja nimenomaan ortodoksisesta uskonnosta.”

Jouduttiinksua suostuttelemaan tänne esimerkiksi hienoilla juhlilla?

“Kyl mä halusin juhlat, mutta halusin myös löytää uusia ystäviä ihan kasvatusten tutustumalla, koska on kivempaa tutustua ihmisiin silleen.”

Mitä ortodoksisuus on sulle kotona/omassa arjessa? Käytkö esimerkiksi kirkossa?

“No ei se oikeen tuu esille arjessa, mut joskus esimerkiksi tunneilla tulee ilmi et Malena on se ortodoksinen. Mun tädille ortodoksisuus on tosi tärkeätä, ja hänen kanssaan me käydään usein kirkossa siellä ollessa”

Ootko oppinut jotain uutta ja onko tullut jotain yllätyksenä?

“Oon oppinu aika paljon uutta esimerkiksi ortodoksisesta hautaustoiminnasta ja miten mennä

Kuva kriparilaisista ja heidän ohjaajistaan viimeisenä leiripäivänä. Kuva: Malena Laivo.

naimisiin. Ja no yllätyksenä se, että liturgiat ovat aika pitkiä.”

Mikä on ollut parasta?

“Parasta on ollut vapaa-ajat ja sit nää leikit. Kaaos oli lemppari leikki, koska se oli kaaos. Ihan vaan koko leirin henki on ollut parasta, koska ainaki tää meidän ryhmämme on tosi ystävällinen. Mä esimerkiksi luulin, että en tutustuis yhtään mun huonetovereihin, mutta nyt ne on jo mulle läheisempiä ihmisiä.”

Ootko saanu uusia ystäviä?

“No oon ja siis ihan vaan kaikki tääl on ihania. Mähän luulin, kun mä tulin tänne, että ohjaajat olisi-

vat tosi tiukkoja ja komentelevia, mutta sitkun mä tulin tänne niin ohjaajat on todella mukavia ja aina kannustamassa ja kuuntelemassa, jos on joku huoli.”

Tuntuuko susta että kripari on tuonu sua lähemmäs ortodoksisuutta?

“Joo on, mä en oo koskaan rukoillu, mutta nyt kun on täällä ja on ollu esimerkiksi aamurukouksia tuntuu, että ne on helpottanutkin elämää. Kyl mä uskon, et kävisin kirkossa tulevaisuudessa esimerkiksi pääsiäisenä.”

TURUN ORTODOKSINEN SEURAKUNTA

PYHÄKÖT

Turun kirkko pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran muistolle

Yliopistonkatu 19
isännöitsijä Kaisa Ivaska-Papaioannou
puh. 044 751 4423
(seurakunnan kanslian aukioloaikoina)

Salon tsasouna pyhän Ristin muistolle

Uskelankirkkotie 23
isännöitsijä Valtteri Oksa
puh. 050 562 3796

Rauman rukoushuone pyhän Nikolaoksen muistolle

Länsikatu 10
isännöitsijä Jani Varjo
puh. 050 514 0011

YHTEYSTIEDOT

Seurakunnan kanslia

Ma, ti ja to 10-13, ke 13-16, pe suljettu
puh. 044 751 4423, turku@ort.fi

Kirkkoherra Ioannis Lampropoulos

Puh. 050 357 3675
ioannis.lampropoulos@ort.fi

Pappi Vladimiros Rusanen

Puh. 044 901 2354
vladimiros.rusanen@ort.fi

Seurakuntasihteeri

Leena Haapala-Lindholm
leena.haapala-lindholm@ort.fi

Kanttori Pasi Torhamo

Puh. 040 835 8360
pasi.torhamo@ort.fi

Kanttori Riikka Patrikainen

Puh. 044 901 2344
riikka.patrikainen@ort.fi

Virkatodistukset ja sukuselvitykset kirkon keskusrekisteristä

ma ja to klo 9-12,
puh. 040 358 3625
keskusrekisteri@ort.fi

Hautausmaan ulkoalueiden ja sopimushautojen hoito

PihaFixari Oy
puh. 040 057 0532
pekka@pihafixari.fi

Hautojen hoitosopimukset

Yhteydenotot seurakunnan kansliaan.

Hyvää uuden kirkkovuoden alkua!